

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szubotica, 1927. Kedd január 4.

3. szám.

Telefon: Kladohivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—58
Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délből

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg. 5. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Szubotica, Zmaj Jovin trg 5. (Minerva-palota)

KÖZBESZÓLÁS

Kora tavaszra emlékeztető időjárást hozott az új év. Eltűnt az a kis fehérség, ami a karácsonyi hangulatot diszletezte, a fagy megereszkedett és a napsugár úgy körülhízelgi a fák kopasz ágait, mintha már rügyeket akarna kicsalni belőlük. Mint ha a télnek ez az ellágyulása a világpolitika atmoszférájának azt a megenyhülését jelképezné, amiről az új esztendő alkalmával olyan optimisztikus nyilatkozatok hangzottak el az elmúlt év mérlegéről és a várható fejlődés horoszkópjáról. — Könnyű dolog háborút előidézni, de a háborút elkerülni annál nehezebb — mondja Briand és hangsúlyozza, hogy rendületlenül kitart az utóbbi feladat megoldása mellett Stresemann megállapítja, hogy az engesztelő politikája örvendetes haladást mutat és hogy e tekintetben a bizakodás teljes mértékben jogosult. Doumergue, a francia köztársaság elnöke kijelenti, hogy sikerült a nagy nemzetek között együttműködést létesíteni és ez biztosítéka a világbékének. Ime, hogy leszállt a higanyoszlop abban a hőmérőben, amely a népek egymáshoz való viszonyának és az európai közszellemnek temperaturáját jelzi. A fegyverkezés versenyének tele a megértés tavaszává juhászodott és a tavasz, akármennyi zimankós nap van még hátra, végül is minden akadály ellenére diadalmasodik.

*

A jugoszláviai magyar párt imponáns erővel fogott hozzá az új évben a szervezkedéshez. Vasárnap a Tiszamén tartott nagysikerű népgyűléseket, amelyeken a párt vezetői beszámoltak eddigi működésükről és a radikálisokkal kötött paktum jelentőségét méltatták. Mindenik gyűlésen nagy tömeg hallgatta a szónokokat és helyesléssel járult hozzá vezetőik taktikájához. Sántha György dr., az országos magyar párt elnöke. Nagy Ödön dr. ügyvezető elnök. Strelitzky Dénes dr. és Király Károly dr. böles megfontolással és politikai érzéssel sorakoztatták fel az érveket a paktum meglátásának igazolására. Igen helyesen nem a többi párttal való polémiára helyezték a súlyt, hanem azoknak a tárgyi argumentumoknak kiaknázására, amelyek a legnagyobb kormányzárttal való együttműködés előnéveit a nép számára szemléltethetővé teszik. A magyar párt illetékes tényezői az első pillanattól kezdve azt a tendenciát áruzták el, hogy a paktum a magyarság részéről lehetőleg ne éleződjen ki a többi párt ellen. Nem akarunk döntőbírák lenni a pártok harcában és az a politikai szövetség, amelyet az adott körülmények között szükségesnek tartottunk megkötni, nem jelenti azt, hogy akár a kisebbik kormányzópárttal, akár az ellenzékkel mindenáron hadakozni kívánánk. Ebből a szempontból célszerű volna, ha a jövőben tetemesen lemérséklődne az az impolitikus aggresszivitás, amely az adai gyűlés egyik szónokának beszédében felcsattant. A magyarság gyűlésein ne essék szó Radics bebörtönözésének epizódjairól és kormányrajutásának módjáról, ne vonjanak plutarchoszi párhuzamot a pártvezérek közt, ne támadjanak és ne védekezzenek, különösen ne nyul-

janak az *argumentum ad hominem* kétértékű fegyveréhez, csak a komoly és objektív okok csoportosítására szorítkozzanak. Maradjunk meg szigorúan a célnak: a magyar összetartás és egység biztosításának határai között és ne politizáljunk többet, mint amennyire okvetlen szükségünk van, hogy a paktumot győzelemre vigyük.

*

Gyűlést tartottak vasárnap a szentai »nincstelének« is és állást foglaltak a szegények nemzetiségi osztályozása ellen. A szónokok kifejtették, hogy a szerb és magyar szegényeknek egy táborban a helyük. A szegénység kétségtelenül erős nemzetközi kapes, mintahogy minden szociális osztály érdekközössége alkalmas internacionális egység kifejlesztésére. Ha mégis

vannak nemzetiségi pártok, amelyekben a legkülönbözőbb gazdasági jellegű egzisztenciák tömörülnek, annak csak az a nacionalizmus lehet az oka, amely igazságtalan klasszifikálással a nemzetiségi hovatartozást a mindennapi életbe belejátszó külön sérelmek forrásává avatja. Nem a nemzetiségeken mulik, hogy elve-szítsék létalapjukat a nemzetiségi pártok.

Elsimult a részleges kormányválság

Nem fogadták el Simonovics Milán és Miletics Szlavkó dr. miniszterek lemondását — Ujabb konfliktus a két kormányzópárt között a dalmáciai agrártörvény miatt

Az új pénzügyminiszter expozéját az ellenzék is rokonszenvvel fogadta

Beogradból jelentik: A kormány helyzete lényegesen megszilárdult azáltal, hogy a két lemondott miniszter lemondásának el nem fogadásával a *részleges kormányválság elsimult*. Most már a kormány január 25-ikéig, amíg a parlament össze nem ül, előreláthatólag *megszakítás nélkül intézheti a folyó ügyeket* és a politikusok minden erejüket a tartományi választásokra fordíthatják. A kormánynak is az a törekvése, hogy a tartományi választások minél nyugodtabb atmoszférában folyjanak le. A dalmáciai agrártörvény miatt a két kormányzópárt között *támadt konfliktus is csak a tartományi választások után fogja hatását éreztetni a politikai életben*.

A hétfői nap legfontosabb eseménye dr. Markovics Bogdának az új pénzügyminiszternek a pénzügyi bizottságban tartott expozéja volt, amelyet nem csak a kormánypártok, hanem az *ellenzék is nagy szimpátiával fogadott*.

A miniszterelnök a hétfői napra már minisztertanácsot hívott össze, amelyen a nyugodtabb atmoszférának megfelelően csak reszortüggekkel foglalkoztak. A délután folyamán a miniszterelnök a radikális miniszterekkel konferenciát tartott, majd háromnegyedétkor az *udvarhoz ment, ahol audiencián jelent meg Ötélése előtt*.

Simonovics és Miletics miniszterek bent maradnak a kormányban

Simonovics Milán erdő- és bányai ügyi és Miletics Szlavkó dr. közegészségügyi miniszter lemondásának ügye hétfőn újabb fordulatot vett, amennyiben

a két miniszter továbbra is bent marad a kormányban.

Mintán Uzunovics miniszterelnök napokon át cáfolta a két miniszter lemondásáról szóló hírt, viszont ők maguk azt állították, hogy lemondásuk megtörtént, *hétfőn mind a kettő megjelentek a minisztertanácsban és elejétől-végig résztvettek a tanácskozásokban*. A minisztertanácsi ülés után Simonovics Milán az új-

ságíróknak a következő kijelentést tette:

— Az az írásbeli előterjesztés, amit a múlt hó 31-ikén adtunk át a miniszterelnök urnak, *nem vezetett lemondásunk elfogadására*.

— *Ez nem elég világos* — jegyezték meg az újságírók.

— *Hát magyarul úgy, ahogy tudják* — mondotta erre Simonovics.

Miletics Szlavkó dr. közegészségügyi miniszter csak ennyit mondott az újságíróknak:

— *Semmi hozzátenni valóm nincs Simonovics kijelentéséhez*.

Ezzel kapcsolatban a legkülönbözőbb kombinációk terjedtek el arra nézve, hogy a két miniszter miért maradt bent a kormányban. Lemondásuk ugyanis annyira befejezett ténynek látszott, hogy Uzunovics miniszterelnök már meg is kezdte a tárgyalásokat egyes radikális politikusokkal a két tárca betöltésére vonatkozólag. Így például, mint megbízható helyről értesülünk,

a közegészségügyi tárcát Radonics Jován dr.-nak is ajánlották.

aki azonban ezt azzal az indokolással utasította vissza, hogy nem vállal el olyan tárcát, amelynek ügyében nem szakértő.

Az egyik verzió szerint maguk a miniszterek vonták vissza lemondásukat barátaik rábeszélésére, nehogy a tartományi választásokon a radikális párt pozícióit gyengítsék. A másik sokkal valószínűbb verzió szerint Uzunovics már el is fogadta lemondásukat, de

a legmagasabb helyen felmerült az a kívánság, hogy a két miniszter maradjon bent a kormányban és Uzunovics igyekezzék a párt egységét megőrizni.

A minisztertanács ülése

A minisztertanács hétfőn délelőtt tizenegyétől egyig ülést tartott, amelyen a kormány valamennyi tagja résztvett. A minisztertanácsi ülésen kisebb reszortüggekkel foglalkoztak, főleg közlekedésügyi kérdésekkel, többek között a vasutvonalak számára eszközözendő földkiszajátítások ügyével is.

A minisztertanácsi ülés után Uzu-

novics az újságíróknak arra a kérdésére, hogy mi van Simonovics és Miletics miniszterek lemondásával, ezt mondotta:

— *Nincs itt semmi változás.*

Trifkovics Márkó és Davidovics Ljuba tanácskozása

Hétfőn délelőtt Davidovics Ljuba hosszasan tárgyalt Trifkovics Márkóval, a parlament elnökével. Trifkovics a megbeszélés után a radikális klubba ment, ahol a Pasic-csoport néhány tagjával tanácskozott.

Mint értesülünk, Trifkovics Márkó a megbeszélésen azt javasolta Davidovicsnak, hogy a demokraták is delegáljanak néhány tagot a Pasic-szoborbizottságba, mintahogy annak idején a radikálisok is résztvettek a Draskovics-emlékbizottság munkájában.

Nyilatkozatháboru a dalmáciai agrártörvény miatt

Szubotics Nikola, dalmáciai radikális képviselő, a parlament alelnöke a dalmáciai agrárkérdésről, amely ismét aktuálissá vált, a következő nyilatkozatot tette az újságírók előtt:

— *Aalptalan a Vrème-nek az a megállapítása, hogy a dalmáciai radikálisok békülékeny álláspontot fognak elfoglalni Uzunovicsal szemben, ha a dalmáciai agrártörvényjavaslatot visszavonják.*

A dalmáciai radikálisok nem fogadják el a Radicsékkal való együttműködést.

mert már december 7-ike előtt is, amikor Uzunovics közölte a radikális klubbal a kormány lemondását és azt a Radicsékkal való szövetség tarthatatlanságával indokolta, meg voltak győződve arról, hogy ez a szövetség csak káros lehet. A mi meggyőződésünk nem változott, mintahogy nem változott az az alap sem, amelyen az felépült. Már korábban is kifejtettük indokainkat, amelyek alapján a dalmáciai agrártörvényjavaslatot ellenezzük. A javaslat ellenkezik az alkotmánnyal, nincs célja, mert nem likvidálja az agrárviszonyokat, nincs pénzügyi alapja és *irástudatlanul van megszüvegeve*. Teljesen helyes az a körül-

mény, amelyben Komnenovics, a dalmáciai agrártörvény-javaslatot tárgyaló bizottság elnöke kijelentette, hogy Radicsék le is mondták erről a javaslatról. Radics Pavle erre vonatkozó cáfolata alaptalan. Uzunovics megerősítette, hogy azokban a pontozatokban, amelyekben Radicsokkal megállapodott, az új kormány három feladata van megjelölve: a központi igazgatásról szóló törvény meghozatala, az adók kiegyenlítése és a költségvetés.

Radics Pavle, aki előtt az újságírók felolvasták Szubotics Nikola nyilatkozatát, a következőket mondotta:

— Szubotics ur csalódik. Sem ő, sem Komnenovics nem tanulmányozták át a javaslatot. Én tárgyaltam velük, mire ők azt javasolták, hogy döntsünk bizonyos dolgokban, amelyekről a javaslatban nincs döntés. Szubotics másik állítása sem állja meg a helyét. Én nem vontam vissza a javaslatot és az a kormány programján szerepel. A dalmáciai radikálisok nem a radikális párt és nem kényszeríthetnek rá új programot a radikális pártira, amely kongresszuson alapította meg agrárprogramját. A kormány nem veheti ki Dalmáciát az agrárkérdésből 2—3000 birtokos család kedvéért, 40—50.000 földművescsalád kárára.

A Radics-párt bomlása Észak-Dalmáciában

Zagrebból jelentik; Radics István e hét folyamán Dalmáciába utazik, hogy az északdalmáciai pártszervezetekben uralkodó fejetlenségnek véget vessen. Észak-Dalmáciának csaknem mindegyik választókerületében ugyanis két-három Radics-párti listát is benyújtottak és teljes a tájékozatlanság afelől, melyik a hivatalos, melyik a díszidens lista. Leküldte már a pártközpont a múlt héten dr. Kosutics Sztjepán titkárt, akinek missziója azonban kudarcra végződött. A pártszervezetek ezzel fogadták Kosuticsot:

Uram, magát meg sem hallgatjuk! Eleget becsaptak már bennünket mindentéle cillinderes urak. Jöjjen. Radics István személyesen, mi már csak annak hisztünk.

Radics István Szomborba és Szuboticára jön

Dalmáciából való visszatérése után Radics a Vajdaságba indul, elsősorban Szubotícát és Szombort fogja felkeresni. A pártvezetőség egyik tagja kijelentette a Bácsme gyei Napló zagrebi munkatársa előtt, hogy tudomása szerint Radics Istvánt úgy várják a Bácskában, mint a messiást.

Uzunovics miniszterelnök audienciája

Az udvartól távozó Uzunovics az újságírók kérdéseire kijelentette, hogy folyó ügyekről referált Öfel ségének.

Az esti órákban Perics Nikola külügyminiszter is kihallgatáson jelent meg a királynál.

A bjelovári községi választás eredménye

Bjelovárról jelentik: Vasárnap községi választás volt Bjelováron. Tíz lista állt egymással szemben. A horvát parasztpárt a választáson hét mandátumot kapott, a radikális díszidensek két mandátumot, a Pribicevics-párt háromot, a hivatalos radikális párt mandátum nélkül maradt. A föderalistáknak három mandátum jutott, a zsidópártnak kettő, a független polgári listának egy, az iparosoknak kettő, a Frank-pártnak egy, a szociáldemokratáknak három mandátum jutott. Valószínű, hogy az ennvire megoszló képviselőtestület nem fog tudni megegyezni a polgármester személyére vonatkozólag, így a képviselőtestületet le kell majd osztalni és a község élére kommisszáriust kell kinevezni.

Franciaország támogatja Olaszországot a Jugoszláv-magyar jóviszony megteremtésében

Genard beogradi francia követ nyilatkozata

Párisból jelentik: A Matin tudósítója beszélgetést folytatott Genard francia követtel a jugoszláv-olasz viszonyról.

A követ kijelentette, hogy bizakodással nézi a két ország viszonyának alakulását és

örömmel emlékezett meg arról, hogy Jugoszlávia és Magyarország között is állandóan javul a viszony.

Kiemelte a követ, hogy ez sok tekintetben Olaszország közbenjárásának köszönhető, mert

Olaszországnak szüksége van arra, hogy a fiumel kikötő visszanyerje magyarországi hinterlandját és ehhez szüksége van Jugoszlávia beleegyezésére.

hogy a tranzit forgalmat jugoszláv területen lebonyolíthassák.

— Ha Olaszország ezt a célt követve előmozdítja a most folyó jugoszláv-magyar tárgyalásokat, akkor ebben a szándékában Franciaország támogatására fog találni.

Tulságos és egyenlőtlen az adó

A pénzügyminiszter a tömeges nyugdíjazások s a tulságos adóztatás ellen

A pénzügyi bizottság a kormányválság óta hétfőn tartott ülést, amelyen Markovics Bogdán dr., az új pénzügyminiszter terjedelmes expozét mondott az 1927—1928. évi költségvetésről. A költségvetést, amelyet még Perics Ninko dr. dolgozott ki, az új pénzügyminiszter három szempontból elemezte: A költségvetés technikai struktúrája, pénzügyi struktúrája és a gazdasági életre gyakorolt hatása szempontjából.

Rámutatott arra, hogy hasznos volna, ha a technikai struktúrát megreformálnák és a költségvetést két elkülönített részre osztanák: az általános állami kiadásokra és bevételekre, továbbá az állami gazdasági vállalatok, birtokok kiadásaira és bevételeire. Olyan kiadási típusokat rendszeresíteni, amelyeket szükség esetén automaticus lehet csökkenteni vagy emelni. Ilyen módon könnyebben lehetne végrehajtani az állami kiadások és bevételek politikáját és lehetőség nyílna az állami vállalatok kommercializálására.

Rend, munka, nyilvánosság, ellenőrzés

A pénzügyminiszter ezután a pénzügyigazgatás nagy fontosságáról beszélt. Itt szükség van rendre, termékenyebb munkára, nyilvánosságra és jó ellenőrzésre, továbbá arra, hogy a pénzügyi igazgatás technikája összhangban legyen a költségvetés technikájával. Az állami kiadásokat három csoportba kell osztani:

a) a mellőzhetetlen állami szükségletek kielégítésére szolgáló kiadások;

b) azok a kiadások, amelyek pillanatnyi szükségletből fakadnak és kulturális, gazdasági, szociális és közoktatásügyi feladatok megoldására szolgálnak;

c) olyan kiadások, amelyek az állami vállalatok és gazdaságok szükségleteiből fakadnak. Ez a differenciálás azért fontos, mert így meg lehet könnyen állapítani, hogy mennyire szükségesek és sürgősek az egyes kiadások.

Az állami feladatok elvégzése tekintetében a háboru után kiléptünk a háboru előtti keretektől. Az új költségvetés tárgyalásánál nem szabad elfelejteni, hogy súlyos gazdasági válság idején készült és ezért a takarékoskodásra való törekvés vonul végig rajta. A kiadásokat komprimálták úgy, hogy a bevételekből fedezhetők legyenek. Az egyes minisztériumok részkielégítését több, mint négymilliárddal csökkentették, úgy hogy az eredeti 16 milliárdos költségvetés 11.690 millióra csökkent. A takarékoskosság keresztülvitelére azonban szélesebb bázist kell biztosítani, ez pedig csak az egész állami apparátus revíziójával lehetséges és azzal, hogy az államot tehermentesítjük azoktól a funkcióktól, amelyek az önkormányzati szervekre tartoznak.

A nyugdíjazások szabályozása

A kiadások terén külön megreformálandónak tartja a nyugdíjak ügyét. Feltétlenül meg kell állítani a nyugdíjazások folyamatát, a nyugdíjasok számát csökkenteni, a szolgálati évek számát emelni, a munkaképességet jobban kihasználni és revidálni magát a nyugdíjskálát is.

Rátért ezután a pénzügyminiszter a kincstári bevételek elemzésére. Az egye-

nes és közvetett adóknál arra kell törekedni, hogy szukcesszive elérjük azt az adóideált, amely megfelel a lakosság adófizetőképességének. Az adók kiegyenlítéséről szóló törvényjavaslat nagy lépés ezen a téren.

Rendezni kell a függő adósságokat, mert ezek elvben nagy veszélyt jelentenek a költségvetés egyensúlyára. A költségvetés realitása nemcsak technikai kérdés, hanem függ az általános gazdasági helyzettől, az állam hitelviszonyaitól és a dinár stabilitásától.

A gazdasági válság hatása

A gazdasági válság súlyosan érezhető az ország termelésében. A földművelésnél nem a produkció, hanem a járadék csökkenésében mutatkozik. A járadék csökkenése az árcsökkenésből fakad, ez pedig a bel- és külföldi piac árnivellálásából ered. Ebben az irányban két pozitív tény állapítható meg:

- 1. az árak abszolút csökkenése a világpiacon;
- 2. a dinár stabilizálása

A földművesek alkalmazkodását az új viszonyokhoz a következő faktorok nehezítik meg:

- a) Extenzivitás magában a termelésben,
- b) tulságos és egyenlőtlen adóterhelés,
- c) a belföldi piac szervezetlensége,
- d) a földművesek eladósodása és a jól szervezett földműveshitelek hiánya,
- e) a földműves fogyasztásának tulságosan magas nivója.

Az ipari válság a termelés csökkenésében mutatkozik, vagyis a befektetett tőke kapacitásának elégtelen kihasználásában és a járadék csökkenésében. A gyáripár legnagyobb része ilyen helyzetbe jutott a következő okokból:

1. A hazai ipar irracionális fejlődése az infláció idején, aminek folytán a fogyasztás nem absorbeálhatta a termékeket és ami egészségtelen hitelviszonyokat teremtett.

2. A tőke és hitel válsága.

3. A drágaság, azaz a munkabérek aránytalan viszonya a termelési költségekhez.

4. A dinár stabilizálódása, ami különösen a kivitelre dolgozó iparnál éreztette hatását.

A mai helyzet a fogyasztás és a munka válságára vezethet. Olyan intézkedésekre van szükség, hogy a fogyasztás egészséges nivója visszatérjen és hogy a munka feltételei összhangba kerüljenek a termelés feltételeivel. Az első ilyen intézkedés az adótörvény egységesítése, ami magával hozza a megterhelés csökkentését bizonyos adófajoknál. Negatív pénzügyi hatásoktól való félelem nélkül kell hozzáfogni az intézkedésekhez, hogy az állami kiadások racionálisabb elosztásával azoknak a kiadási csoportoknak adjunk elsőbbséget, amelyek ebben az irányban kedvező hatást gyakorolnak. Másrészt azonban az állami pénzügyi szervezet jobb funkcionálásával biztosítani kell, hogy az előirányzott állami bevételek tényleg befolyjanak és az állami vállalatokat racionálisabban lehessen kihasználni. Így lehet elérni a javak na-

gyobb forgalmát és a normális fogyasztást az országban.

Külföldi tőkére van szükség

— Ha sikerül — folytatta a pénzügyminiszter — a külföldi adósságok rendezésével megerősíteni és emelni külföldi hitelünket, amire törekedni fogunk, akkor be lehet vonni az országba a szükséges tőkét és így megoldani a hitelválságot. Amióta az infláció megszűnt és a dinár stabilizálódott, állandóan folyik a munkafeltételek nivellálása. Ha azt akarjuk, hogy a dinár megtartsa eddigi pozícióját, akkor ezt a nivellálási folyamatot pénzügyi intézkedésekkel kell meggyorsítani, vagyis az ország pénzügyi politikáját hozzá kell alkalmazni az új feltételekhez, amelyek a gazdasági viszonyokból származnak. Most kristályosodnak ki az új viszonyok árak, a munka és a hitel tekintetében. A pénzügyi politika feladatai tehát:

- 1. Rendet és stabilitást teremteni az állami gazdálkodásban.
- 2. Az állam pénzügyi érdekeit összhangba hozni a széles népbörmény szociális és gazdasági érdekeivel és a termelés érdekeivel
- 3. Az állam hitelét arra a magaslatra kell emelni, amely öt gazdasági és pénzügyi erejétől fogva megilleti, hogy elhárítsuk az összes akadályokat, amelyek kedvezőtlenül hatnak az állam hitelviszonyainak kialakulására.

Végül hangsúlyozta a pénzügyminiszter, hogy a kormány nagy gondot fog fordítani a gazdasági válság megoldására.

A pénzügyminiszter expozéja után Demetrovics Juraj Pribicevics-párti javasolta, hogy a költségvetés fölötti vitát ne kezdjék meg mindaddig, míg ki nem derül, hogy a kormány bírja-e a parlament bizalmát. A javaslat ellen szavaztak a radikálisok, a Radics-pártiak, sőt a demokraták is; a javaslat mellett csupán négyen szavaztak, a Pribicevics-pártiak, a földmivesszárti és föderalista bizottsági tagok.

A bizottság holnap tartja meg legközelebbi ülését, melyen Marinkovics Voja demokrata bírálja a költségvetést.

Aharmadik mártir

Ismert jelentkezett egy Magyarországból megszökött jugoszláv alattvaló

A horgosi határrendőrség letartóztatja Kolarics Steván harmincéves fiatalembert, aki Magyarországból utlevél nélkül jött át a határon. A határrendőrség Kolaricsot a vasuti rendőrségre kísérte, ahol vallatóra fogták. Kolarics Steván előadta, hogy szombori születésű földműves, 1920-ban bevonult katonának és a határőrséghez osztották be. Egy napon véletlenül átlépte a határt és a magyar határőrök elfogták, tömlőcbe vetették, ahonnan csak most szabadult meg.

A kihallgatást vezető rendőrtisztnek feltűnt, hogy az utóbbi időben ez a harmadik mártir, hogy mindhárom hasonló mesékkel igyekeztek megszabadulni a büntetéstől. Ezért a határrendőrségen tovább folytatták az állítólagos mártir kihallgatását.

Kolarics Sztjeván összefüggéstelen és zavaros vallomásaiban nem tudott magyarázatot adni arról, hogy mit csinált hat évig Magyarországon.

A határrendőrség Kolaricsot a beogradi uprava gradához szállította, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy kémkedett. A rendőrség azt is megállapította, hogy Kolarics katonaszökevény és 1920 óta a katonai hatóságok több közzétett levelet adtak ki ellene.

A rendőrség figyelmet fordít arra is, hogy az utóbbi időben Bécsből Magyarországon keresztül, kommunista ügynököket küldenek Jugoszláviába, akik valamennyien jugoszláv állampolgárok és azért jönnek Jugoszláviába, hogy itt kommunista szervezeteket alapítsanak. A rendőrség ebben az irányban is kihallgatta Kolaricsot, aki azonban tagadta, hogy a kommunisták küldték Jugoszláviába.

KISEBBSÉGI ÉLET

A litvániai lengyel kisebbség és az új ellenforradalmi kormány közt tárgyalások indultak meg, hogy a lengyel képviselők milyen feltételek mellett hajlandók belépni a kormánykoalícióba. A lengyelek a kormány-támogatás fejében a következő feltételeket állították föl:

1. Kulturális autonómia a litvániai lengyel kisebbség részére.

2. A letartóztatott lengyelek azonnali szabadlábrahelyezése.

3. A Lengyelországgal szemben fennálló hadiállapot megszüntetése.

4. A földreform igazságos végrehajtása az összes nemzetiségek számára.

5. A litvániai lengyel nemzeti tanács megalakításának engedélyezése.

A litván kormány, hír szerint, hajlandó a lengyel kisebbség néhány követelését teljesíteni.

*

A szlovenszkói keresztényszocialista párt kassai ülésén, felvetődött az a kérdés, hogy a csehszlovákiai magyar pártok miért nem fuzionálnak. A kérdéshez Grosschmid Géza képviselő szolt hozzá elsőnek, kifejtve, hogy a magyar pártok kooperációja miért nem lehetséges. »A fuziót — mondotta — kizárja a pártokba tömörült társadalmi osztályok eltérő világnézete. Ha a vezetők megcsinálnák a fuziót, a tömegek szétválnának. Ez pedig feltétlenül új pártalakulásokra és ezzel a magyarság és az őslakosság még nagyobb szétforgácsolására, elerőtlenedésére vezetne. Tény ellenben az, hogy mind a két pártnak létjogosultsága is csak a közös célban van.

Erre a célra az együttműködést a keresztényszocialista párt mindig kívánatosnak tartotta és hirdette. A közös magyar frontnak a megteremtése azonban abba a nehézségbe ütközött, hogy a másik magyar párt a legutóbbi választások óta másfelé, a csehországi németiség felé orientálódott. Az ő felfogásuk szerint a németekkel együtt oly erőt képviselnek, amellyel egyrészt ellenállhatnak a kommunista és szocialista pártok túlzott követeléseinek, másrészt gazdaságilag egy alapon állva a cseh és német polgári pártokkal, megerősíthetik a magyarság gazdasági erejét is és emellett nyelvi és kulturális, közigazgatási és igazságszolgáltatási téren engedményeket érhetnek el. Ez a kiindulási pont azonban csak óhaj és nem valóság és ezért téves. A megvalósulásnak a hónapok óta fennálló új koalíció dacára semmi látható jele sincs. A keresztényszocialista pártot elvi okok kényszerítik, hogy továbbra is ellenzékben maradjon. A belső Locarnóról való szólalom ma még csak újévi mesék és álmok és még messze az az idő, amikor a kisebbségi követeléseket az egész vonalon teljesíteni fogják.

*

Erdélyi reprezentáns magyar íróit bátor Kemény János vécsi Helikon néven egyesítette. A Helikon január közepétől kezdve intenzív munkát kezd az erdélyi magyarság körében, hogy messze-menő kulturális céljait megvalósítsa. Az író-csoport első komoly akciója az »Erdélyi Helikon« című nagyszabású irodalmi lap megalakítása, melyet gróf Bánffy Miklós és Aprily Lajos szerkesztenek. A Helikon másik fontos és nagy lépése a múlt hónapban történt meg, amikor átvette a Szépművés Céh könyvkiadó vállalatát és januártól kezdve ez a könyvkiadó vállalat adja ki az erdélyi írók műveit. A nagyszabású irodalmi program kiegészítője lesz a Helikon lobogója alatt megalakuló tökéletes és művészi vándorszíntársulat, ami sorra fogja járni az erdélyi városokat új és eredeti magyar színdarabokkal.

*

Érdekes levelet írt Averescu román miniszterelnök egy erdélyi zsidó katonának, aki közvetlen neki tett panaszt a zsidók üldözése miatt. A zsidó katonalevele így szólt:

— Miniszterelnök ur! Közel két év óta vagyok katonája az ön hadseregének. Testvéreim, szüleim, őseim szintén szolgáltak, mint román katonák. Kérdezem önt, öröme telnék-e abban, ha ön zsidó lenne és itt élne román földön és látná mi történik, mennyi igazságtalanság,

mennyi nemtörődömség — ha mindezt látná és hallaná és mégis úgy tenne, mintha nem látná és nem is tenne semmi intézkedést. Csak egy esetet közlök azok közül, amik az ön uralma alatt történtek: tizenkét zsidót elítéltek Temesváron azért, mert megverték két diákot; olvassa el ön is az ítéletet; megérdeklítem, miért zsidók. Mit szól hozzá, igazságos ez, szép ez? Igazságos, mondja ön, mert jól tudom, ön is ismeri az eseteket...

A katonalevele Averescu a következőket válaszolta: »Nyilvánvaló, hogy nagyon szerencsétlen volnék, ha má-

országban kellene élnem és nem őseim földjén. De éppen ez a szerencsétlenség intene engem arra, hogy minden áron alkalmazkodjam ahhoz az országhoz, hogy lojálisan azonosítsam magam az országgal, melyben vendégszerettségem magamat azokkal, akiknek országában élek, minden reményemet kizárólag azoknak emberiességébe helyezve, akikkel én vagy elődeim együtt élni jöttünk. Mindenesetre azonban, nem írnék egy olyan levelet, mert kevésbé kedvező megvilágításba helyezném magam. Averescu tábornok.

Bethlen genfi merénylőjének tárgyalásán a magyar politikusok nem jelennek meg

Justh Iván január 24-iki főtárgyalására újból megidéztek több ellenzéki politikust

Budapestről jelentik: A genfi szövetségstanács esküdtbirósága január 24-ikére tűzte ki a főtárgyalást Bethlen István gróf miniszterelnök genfi merénylőjének, Justh Ivánnak ügyében. A főtárgyalásra a genfi esküdtbiróság most ismét megidézte Buza Barnát, Nagy Vincét, Vámbéry Rusztemet és Horváth Zoltánt.

A megidézett politikusok közül Buza Barna kijelentette már, hogy semmi körülmények között sem jelenik meg a tárgyaláson, Vámbéry Rusztem szerint pedig az egész anyagi kérdés, de abban az esetben, ha megjelenik a svájci esküdtbíró-

sági tárgyaláson, az igazat fogja vallani, ami szerinte csak Magyarország javát szolgálhatja, mert hiszen semmi leplezni való nincs.

A magyar tanakra Justh Iván védője hivatkozott és velük azt akarja igazolni, hogy Justh Iván a Bethlen elleni inzultust nagyokú felháborodásában követte el. A svájci bíróság egyébként közölte a megidézett tanukkal, hogy a kiutazás, valamint a Svájcban való tartózkodás költségeit csak Justh Ivántól követelhetik és így nem valószínű, hogy a megidézettek eleget tesznek az idézésnek.

A kisantant-konferenciát csak a nyáron tartják meg

Prágában ülnek össze a kisantant államok külügyminiszterei

Prágából jelentik: A külföldi sajtóban az utolsó napokban az a hír terjedt el, hogy a kisantant külügyminiszterei még tavasz előtt Pozsonyban konferenciára ülnek össze és ezen a konferencián elsősorban az albán-olasz szerződés által előállt új helyzetet vitatják meg.

Ezekkel a hírekkel ellentétben illetékes helyen most kijelentik, hogy a kisantant legközelebbi konferenciája nem Pozsonyban, hanem Prágában lesz előrelátható-

lag júniusban, de valószínűbb, hogy csak július folyamán.

A nyilatkozat valószínűvé teszi, hogy a kisantant-konferencia sürgős megtartására azért nincs szükség, mert

a kisantant államok a jugoszlávpasz konfliktus ügyében már legközelebb állást fognak foglalni

és nincs szükség, hogy ebben az ügyben a kisantant külügyminiszterei tanácskozássra üljenek össze.

Rendőrök távolították el az ellenzékét a noviszádi reformátusok közgyűléséről

Presbiterválasztás akadályokkal

Noviszadról jelentik: A noviszádi református egyházban már régebben ellentétek merültek fel. Horváth Lajos lelkész már évek óta éles harcban áll hívőinek jelentékeny részével és a hívők panaszára Hraniszavljevics Szlávkó, a vallásügyi minisztérium inspektora szombaton vizsgálatot kezdett a lelkész ellen, vasárnap viszont a lelkész karhatalmat vett igénybe, hogy egynéhány hívőt elhangzott közbeszólásukért a templomból kivezettesse.

Hraniszavljevics inspektor szombati vizsgálatára egyelőre annak megállapítására terjedt ki, hogy 1922 óta miért nem tartottak egyházközségi közgyűlést. Horváth Lajos lelkész kijelentette, hogy közgyűlésre nem volt szükség, ezzel szemben az elégedetlen hívők képviselőjében dr. Jeszenszki Ferdinánd ügyvéd hivatkozással az egyházi törvényekre, kimutatta, hogy minden évben tartani kell egyházközségi közgyűlést, annál is inkább, mert kizárólag a közgyűlés jogosult adókövetést eszközölni. Az inspektor mindezeket jegyzőkönyvbe vette, azután a vizsgálat folytatását keddre halasztotta.

Horváth Lajos lelkész vasárnap délelőtt kilenc órára hívta egybe a református templomba az egyházközségi közgyűlést, amelyen a hívők nagy szám-

ban jelentek meg. A lelkész elnöki megnyitóját Balogh István volt egyházközségi gondnok tiltakozott a közgyűlés szabálytalan összehívása ellen. Tiltakozott az ellen, hogy a vasárnapi közgyűlés napirendjén az új gondnok megválasztása is szerepel, mert neki mindaddig nem kézbesítették a harmadfokú egyházmegyei bíróság ítéletét, így az még nem vált jogerőssé és új gondnok nem választható. Egyben bejelentette hogy

az egyházmegyei bíróság legyelmít indított Horváth Lajos lelkész és a presbiterek ellen.

Horváth Lajos elnök nem válaszolt a felszólalásra, hanem felhívta a közgyűlést, hogy közfelkiáltással zájasszon gondnokot. Erre oly lármá és zajongás támadt, hogy ez a terv meghiusult, mire az elnök figyelmeztette a közgyűlést, hogy tíz egyházközségi tag kérelmére a titkos szavazás elrendelhető, de nem akadt tíz egyházközségi tag, aki a titkos szavazást kérte volna. Az elnök mindemellett felhívta a közgyűlést, hogy a gondnok és a presbiterek megválasztására a szavazatszedő küldöttségbe az elnök által kinevezett két tag mellé a közgyűlés is delegáljon két tagot. Egyetlen hang sem jelentkezett a felhívásra, mire az elnök a bizottság mind a négy

tagját maga nevezte ki.

Az elnök rendelkezését nagy felháborodással fogadták.

Cséki Dávid azt kiáltotta az elnök felé, hogy meg kell előbb várni az egyházmegyei bíróság döntését, mire Horváth lelkész utasítást adott a már előzetesen kirendelt karhatalomnak, hogy távolítsa el a közbeszólót.

Rendőrök ragadták meg Cséki Dávid karját és vonszolták kifelé a templomból.

A lelkész ellenzéke segítségére sietett Csékinék, ami turbulens jeleneteket idézett elő. Valahogyan mégis csak sikerült Csékit kizsukolni, mire

Szekeres János és Varsányi Pál megismételték Cséki közbeszólását és a rendőrök ezeket is ki akarták vinni,

de erre már nem került sor, mert Horváth elnök látva, hogy ez a kivezetés botrány nélkül nem történhetik meg

az ülést félbeszakította és folytatását a református elemi iskolába tűzte ki. Az iskolában azután megjelentek a választást, amelyen az ellenzék nem vett részt.

Kolosi András rendőr, egyenruhában osztogatta a hívőknek a szavazólapokat.

A szavazás este ért véget. Az ellenzék megtámadja a választást, megfélembrezi a közgyűlést minden határozatát, mert annak összehívását törvénytelennek tartja.

Önvédelemből ölt a szubotikai házmester gyilkosa

Kampa József beismerő vallomást tett a rendőrségen

A szubotikai rendőrség bűnügyi osztályán hétfőn délelőtt hallgatta ki Miatov Tosa rendőrkapitány Kampa József gyári munkást, aki mint jelentették, vasárnap éjjel féltizenkét órakor három szurással megölte Tamasi János házmestert.

Kampa József harminc éves gyári munkás, a »Zorka«-gyárban dolgozott. Kihallgatásakor azzal védekezett, hogy nagyon részeg volt, semmire sem emlékszik és csak akkor tudta meg, hogy mit követett el, amikor a detektívek lakásán felkeltették és a rendőrségre kísérték. Amikor keresztkérdéseket intéztek hozzá, ellentmondásokba keveredett és beismerte, hogy nem volt teljesen részeg, amikor a gyilkosságot elkövette. Vasárnap este két barátjával betért a második körüli Szekeres-vendéglőbe, ahol sokáig ittak. Innen a zenészekkel nővére ablaka alá mentek, ahol éjjeli zenét adtak, majd elvált társaitól és továbbment a Paje Kujundzicseva-uccán, a 60. számú Kladek-féle házba, ahol szeretője Tölcsér Piros huszonnégy éves cselédleány lakott. Itt sokáig csöngtetett, mire kijött Tamasi János házmester felcsége, hogy megnézze ki az.

— Itt Kampa — válaszolta. — Küldjék ki a Pirost.

Tamasiné felkeltette Pirost, azután férjét küldte ki a kaput kinyitni. Tamasi János kiment a kapuhoz és felelősségre vonta Kampa, majd bottal rátámadt és — Kampa vallomása szerint — öt botjával kétszer fejbevágta. Kampának ezt az állítását megerősítette Tölcsér Piros, akit a rendőrség hétfőn délelőtt szintén kihallgatott.

Kampa a támadásra kirántotta hosszú pengéjű zsebkését és háromszor Tamasi sába szurta. Két szurás a lábszáron, egy pedig a szíve alatt érte Tamasi, de megsértette a szívet is és halált okozott. Vallomása végén kijelentette Kampa, hogy nem akarta Tamasi meggyilkolni.

Hasonló vallomást tett Kampa szeretője, Tölcsér Piros is, aki a gyilkosság egyetlen szemtanúja volt.

Mielőtt
csillárt vásárol
tekintse meg raktáramat
KARLO KRAUSER
Városház épület 10598

Egy erdőbirtok és egy erdőbirtokos kálváriája

Az erdőbirtokos kártérítési pert indított a kincstár ellen

Celje körül, a volt osztrák területen tekintélyes erdőbirtoka volt Steinbeisz Ottó németországi világhírű erdőkitermelő vállalatnak. Az új állam megalakulása után ezeket az erdőbirtokokat, mint ellenséges állampolgárok vagyonát szekvesztrum alá helyezték. A szekvesztrum alatt levő birtokon minden munka szünetelt, ami tekintélyes kárt jelentette a jugoszláv nemzeti vagyonnak. Végre 1923-ban az igazságügyi minisztérium is megszokta, hogy milliós értékek kárba vesszenek és az erdőbirtokok értékesítésére nyilvános árverést tűzött ki.

A Steinbeisz Ottó-féle erdőbirtokok közül a vitanjei erdőbirtok, amely négyszázhuszezer köbméter fa kitermelésére alkalmas, Pusics Bogdan noviszadi lakos vette meg kétszázötven ezer dinárért, amely összeget be is fizette az állampénztárba, úgy hogy a birtok telekkönyvileg az ő nevére került. Minthogy az erdőbirtokon 1918 óta szünetelt minden munka. Pusics hozzáakart fogni az erdőkitermeléshez. Az erdőkitermelési tervet 1924 elején beterjesztette a ljubljana-i erdőigazgatósághoz, azonban 1924 novemberéig nem kapott engedélyt a kitermelésre. Végre hosszú sürgetés után megérkezett az engedély és Pusics kitermelt mintegy ezer köbméter fát, amelyet olasz cégeknek el is adott. Közben az egész vitanjei erdőbirtok eladásáról is tárgyalt egy olasz konzorcium, azonban az igazságügyminisztérium ekkor minden törvényes ok és alap nélkül zár alá helyezte a birtokot és telekkönyvileg feljegyezte, hogy az csak az igazságügyminisztérium előzetes engedélyével idegeníthető el vagy terhelhető meg.

Az olasz konzorcium, amely a birtokot megvette, letétbe is helyezte a vételárat és a beogradi olasz követség útján sürgette, hogy a birtok átvételéhez engedélyt adjon, a minisztérium azonban ezt a kérést következetesen elutasította. Sőt Pusics Bogdant, mint tulajdonost újabb meglepetés is érte. Az erdőügyi minisztérium azon a címen, hogy a tulajdonos a fiatal fákat ki akarja irtani, az egész birtokot zár alá helyezte és kirendelte Svikarsics Franjo pénzügyőrt zárgondnokul. A zárgondnok, akit Pusicsnak kellett fizetni, egyetlenegy fának a kivágását sem engedte meg, úgy hogy be kellett minden munkát szüntetni

Vitanjában. Hosszas utánjárás után egy év után belátták, hogy az a rendelet, amely a birtok zár alá vételét rendelte el, alaptalan volt és most feloldották a birtokot a zár alól. A teljes egyeztetés zár alá vétel a tulajdonosnak közel

kétféle okozott, mert nemcsak, hogy fát nem vágathat ki, hanem a már kivágott fa is elrothadt. Pusics Bogdan most egymilliónyolcszáz ezer dinár értékű kártérítési pert indított az állam ellen.

Miért volt bőkezű a noviszadi villamos Noviszad várossal szemben

A közgyűlésen csak arról volt szó, hogy mit kap a város és nem arról, hogy mit kap a villamostársaság

Noviszad város kiszélesített tanácsa legutóbbi ülésén foglalkozott a város és a villamostársaság közt fennálló szerződés módosításával. A vita nem volt érdekes, az ellenzék szónokai is beérték annak a különben természetesen kérdésnek a felvetésével, hogy mi lehet az oka annak, hogy a villamostársaság, amikor erre nem volna kötelezve, a városnak hatszáz ezer dináros ajándékot ad. Ez a kérdés több szónok ajkáról hangzott el, anélkül, hogy legalább a szónokok megkísérelték volna a felvetett kérdésre elfogadható magyarázatot találni, pedig ők maguk is érezték, hogy ez a kérdés az egész »villamos ügy« tengetye és amíg erre a kérdésre nem kapják meg a választ, addig nem lehet megérteni a villamos vállalatnak azt a nemes gesztusát, amely a város pénztárát százezres ajándékokkal duzzasztja.

A kiszélesített városi tanács ezenkívül is elfelejtett még valamit. Azt, hogy a szerződésmódosításokat, amelyek a noviszadi lakosság zsebére mennek, a közönséggel is meg kellene ismertetni. Az a néhány bizottsági tag, aki maga is részt vett a vitában, beismerte, hogy e fontos kérdés egész komplexumát nem ismeri.

Elsőrendű közügyről és közérdekről van szó és így megkíséreljük, hogy mi adjuk meg a választ arra a kérdésre, hogy mi késztette a villamos társaságot arra, hogy milliós ajándékokat ajánljon fel spontán és mi volt ennek az ajándéknak az ellenértéke?

Mielőtt erre a kérdésre felelnénk, fel kell sorolnunk még egy pár előzetes kérdést, amelynek megválasztása sürgős közérdek.

1. Miért nem mondotta fel a város 1924-ben a villamostársasággal fennálló szerződését, amikor erre akkor jogosítva volt és amikor az egész villamostelep az építési költség 140%-ért és pe-

dig régi koronákban, körülbelül hét millió koronáért megváltható lett volna és a város szinte ingyen jutott volna a villamostelephez.

2. Miért ment bele a város 1919-ben az egységáruk emelésébe, amikor egységáremelést a szerződés egyáltalán nem ismert és a vállalatnak 1919-ig nem is sikerült az áremelés, noha már 1916 óta azt többször megkísérelte.

3. Mi az oka annak, hogy az egységárukat 1919 óta az infláció idejében ismét emelték és amióta defláció van, az árakat ugyanezen címen mégsem szállították le.

A felemelést a szénárak emelkedésével, az anyagárak drágulásával és a munkabérek emelkedésével indokolták. A kocsz 1923-ban, az utolsó egységáremelkedés alkalmával 170—180 dinárba került, ma 70—80 dinárba kerül. Az anyagárak és munkabérek emelkedésével, amikor a vállalat 50 éves szerződést kötött, számolnia kellett és számolt is. De az anyagárak és a munkabérek emelkedése dacára sem lett a termelés drágább, mert ezzel szemben erősen emelkedett a fogyasztás. Szabad-e a városnak a lakosság nevében hozzájárulnia az egységáraknak méltányossági szempontból való emeléséhez, amikor érvényes 50 éves szerződés van, amely fix árakat állapított meg.

A világítás a háboru előtt hatfilleres egységárban volt megállapítva, de ha az áramfogyasztás bizonyos mennyiséget elér, akkor az egységár is leszál 50 aranyfillérre. A kikötött mennyiséget már 1912-ben elérték és így még a háboru előtt egy hektowatt villany 50 aranyfillérbe került. Nagy fogyasztók még ennél is olcsóbban kapták. A módosított szerződés az árak megállapításánál a dollár és dinár egymáshoz való viszonyát veszi alapul. A háboru előtt egy dollár 5 koronába került, vagyis egy

hektowatt 5 fillérbe, illetve egy centbe. Száz dinár 1.76 dollár. A város hozzájárult az egységáraknak 80—75 parában való megállapításához, 80 para egyenlő 1.41 centtel, vagyis ma a villamostársaság 41%-al magasabb, mint a háboru előtt. Szóval 41%-al drágább a világítás Noviszadon, mintha valorizáltak volna az árakat.

Amikor a villamostársaságnak a várostól elfoglalt területért fizetni kell, akkor 1 aranykoronát tíz dinárral valorizál, de amikor az egységárról van szó, akkor nem akar ilyen valorizálásról tudni, hanem 41%-al emeli fel az árakat.

Ha a város 1919—1923-ig terjedő időben ismételtelen felemelte az egységárakat, úgy azt most le kellett volna szállítani, mert ez az igazságos álláspont és ez felel meg a szerződés szellemének és betűinek, de a lakosság érdekének is.

Ezekután adjuk meg a választ, hogy mit kapott a villamos társaság a hatszáz ezer dináros ajándékért ellenértékkül?

A villamossági társaság adatai szerint a világítási bevételek körülbelül hét millió dinárra rúgnak, ebből 3%-ot, vagyis 210.000 dinárt garantált a társaság, mint minimális részesedést. Hét millió dinár bevétel kilenc millió hektowatt áramfogyasztásnak felel meg. Így tehát a villamostársaság azzal, hogy az áramszolgáltatás árát negyvenegy százalékkal emelte, milliós többletbevételhez jutott, amelyből azután igazán könnyű szívvel adhat 210.000 dinárt. Az ipari fogyasztásnál és a villamosvasut bevételeiből is 1%-ot, de minimálisan 90.000 dinárt garantált a vállalat a városnak, mint részesedést. Ez újabb 9 millió bevételnek felel meg, vagyis a villamostársaság itt is további milliós többletbevételekhez jut, mert az ipari áram és a villamos vasúti jegyek árammódosított szerződés szerint 10—80%-al magasabbak aranyarításban, mint az eredeti szerződés árai, úgy hogy a villamostársaság a 210.000 és 90.000 dináros részesedést nyújtása ellenében milliós bevétel többletbevételekhez jut, amit a vállalat szempontjából brilliáns üzlet.

A villamostársulat 1923-ban felemeltette az egységárakat, mert a dinár Zürichben 5 centimesre ment vissza. Ma a dinár 9 centimesen áll és az árakat még sem szállították le. A város kétségtelenül sikereket ért el, mert hosszadalmas per nélkül elért hatszáz ezer dinár »ajándékot«, de ez a siker eltörpül a villamostársaság tengernyi jövedelem többletével, amelyet a közönség rovására ért el.

Gyilkosság

Írta: Ego

— Ne, ne álljatok velem szóba. Ha tudnátok... Gyilkoltam. Most, egy óra előtt, félhétkor; még világos volt. A föld alatt. Azt hiszem: vége. Ha magához tér, akkor se lesz többé az, aki volt.

— Hogy ki volt? Egy nő. Lila, tetőtől-térdig. Valamikor velem járt a felsőbb leányiskolába. Akkor egy kis buta gömböc volt. Most sovány, mint az agár és ravasz bestia.

— Miért tettem... Azért, mert gyűlölöm! Kártékony féreg. Akárhányszor meglátom az utcán, ökölbe szorul a kezem és ha nem vigyázok magamra: az arcába csapok. A kirajzolt, kifestett pergamen arcába, hisztériásan lobogó, árkokolt szemébe, mely temperamentumot mimel. Nincs annak egyetlen természetes mozdulata se. Imbolyog, vagy angolosan hosszukat lép, vagy kisbabásan tipeg: a ruhája, kosztümje, bundája szabása szerint.

— Néha látom az urát. Roncs az, szegény. Nagyon összetörtnek került haza a háboruból, közben kivirult asszonyához, aki »ápolta« az alatt. Az ember tehetséges volt, dolgos becsületes, jókedvű, a háboru előtt. Utána, sokára tudta megszokni az újféle életet. És a maga asszonyát, otthonát... De azért huza az igát, mit tudom én: gyöngeségből, gyáváságból szegyenkezve... Eszét törte, izzadt, robotelt, hogy legalább a felét keresse meg annak, amit az asszony elköltött. Hogy tetőtől-talpig lila-, vagy rozsdabarna-, vagy lavendulaszínű lehessen. Ha a szép, nagy színész nő kétképpen jelent meg a színpadon, három nap

mulva ő, a kis görcs, ugyanolyan színű, olyan szabásu ruhában szaladgált az utcán. Kalapja, táskája, ernyője is olyan volt: mi nők tudjuk, hogy azt nem adják ingyen.

— Az ura hallatlanul kopott volt.

— A huszonkét esztendő leánya úgy ténfergett az Andrásny-uton, mint valami megkerült, gazdátlan csirke. Nem volt annak se tudása, se foglalkozása, az kint nevelődött a »gangan«, nem tudta: gazdag-e vagy szegény, szép-e vagy csunya; tehetségtelenül, ügyetlenül utánzóta az anyját. Egyedül evickélt buta és lehetetlen szerelmekben, rosszul festette ki az arcát; anyja bolond, de drága, művészi ruháit szűken vagy bőven divatmultan, a maga normális testére huza. A mamája sohasem mutatkozott vele. Cinikus-kacéran, rekedten selypítette: »nem áll jól nekem az a lány«. Szerette, ha azt hitték, hogy a mostoha-leánya.

— Mindig más és más embere volt. Művészi érdeklődéssel kezdte, katonákkal — sokkal — folytatta, azután orvos kellett neki. A bőség éveiben nős tözdséssel barátkozott, auton járt, papagájt himeztetett a selyem fehérneműjébe — és az inség és a kevés pénz mostani nehézség idején valami erkölcsös célú intézetbe bujt be, presztízst rendbehozni, mire megöregszik. De ott sem maradt nyugodtan. Kellott neki a titkár — fiatal, nős ember, erdélyi, két drága kisgyerek anyja, aki ezt a délutáni állást az erkölcsnemesítőben az egymillió fixért vállalta. És a fiu büszke volt az elegáns, előkelő, démonianjószagu és szédítő urinő érdeklődésére: nem utasította vissza, hanem »élt az alkalommal«, szegény tatár.

— Amikor ma beszállt a nő a föld-

alattiba, a titkár kísérte. Én már bent ültem a kocsiban. Olyan helyről jöttem, ahol a mai élet nyomorúságaiból kaptam szemléltető oktatást. Még remegtem, segíteni nem tudó tehetetlenségemben — és akkor beszállt az a lila, az erdélyi gyerekkel, akinek ismerem az okos, helyes, egészséges, takarékos kis feleségét. »Hová viszi magával ezt a maflát az a bestia?« — gondoltam dühösen.

— Persze, ti azt mondjátok, hogy utálatos erkölcsösök vagyok. Pedig, ha tudnátok, micsoda összerugdalt, megvetett asszonyromokkal barátkozom — mert tudom a szegény, buta, kihasználtság életüket. De egy ilyen atropinos, lobogó öreg lilát nem tudok bevenni, egy ilyen kártékony, köztiszteletnek örvendő, ilyen tehetségtelen, polgári áldémost, a milyen most annyi van a városban, mint kint földeken: cserebogár... Az ilyen »urinők« miatt nem hisznek a férfiak még a nagyanyák objektivitásában sem és rólok is azt gondolják, hogy ki akar nekem kezdeni velük...

— A lilát a zsufolt kocsiközönsége titkárjával együtt odasodorta elé. Köszönniök kellett.

— Ho' va? — kérdezte a nő, elnyelve a »gy«-ket.

— Jól, szóltam dühösen.

— Jé, te ismered a titkárunkat? — kérdezte csücsörített, ruzsos szájjal és bájosollyal a szegény fiu felé, amikor az meghajolt előttem.

— Hogyne ismerném, a két drága kisgyereket is ismerem és a bátor, ügyes kis feleségét is, aki otthagya az egyetem miatt és most olyan jó ruhákat varr a gyerekeinek apró maradékokból. Hány éves most a maga asszonya? Huszonhárom, ugy-e. És maga? Huszon-

hat; igaz, mondta az édesanyja. Istennem, milyen fiatalok maguk, hogy kéne vigyáznok egymásra, hogy szépen, frissen, boldogan együtt öregedjenek meg! Mi pedig máris milyen öregek, viharezették vagyunk — negyvenégy évesek — te is vagy legalább annyi, kedves, hiszen egy osztályba jártunk — szóltam jóhangosan a lilához, egészen közönségesen, gyilkoló szándékkal...

— És eltaláltam a nőt. Megtántorodott, két karját kinyújtotta, szemét lehunyta, lerogyni készült — valami kis fehérképu emberke támogatta, aki eddig boldogan szimatolta párisi parfümjét...

— Most aztán megijedtem. Hátha rossz, beteg ennek a szive... Lelketlen voltam? Talán nem is lenne szabad ilyet tenni. Talán minden élőknek van joga a maga kis játékához. Talán ilyenek a természet szándékai: erotika, rontás, háboru, betegségek irányában haladók és talán mi vagyunk a bolondok, akik hiszünk az emberanyag javulásában...

— Nagyon megijedtem. Felálltam és azt akartam, hogy a lila üljön a helyemre. De ő nem akart. Ugy maradt összeroskadva, a kis zöld, izzadt, ijedten boldog emberkének dülve. Sohase hittem volna, hogy a sok festék alatt egy elsőpadhat, hirtelen úgy megöregedhet asszony. Faubert tudta volna leírni. Rippl-Rónai színben kihozni a petyhüdséget.

— A megállónál intett a fiúnak, hogy ki száll. Az röstelkedve türtte, hogy belesimpaszkodjon karjába és kifelé vonszolja magát a kocsiból. A kis zöld emberke velük ment. Remélt?

— Gyilkosnak érzem magam most is, de pláne akkor... A következő megállónál leszálam, mert féltem, hogy átad valaki a rendőrnek.

Dugott bál – egy halottal és egy súlyos sebesülttel

A szubotocai törvényszéken hétfőn tárgyalta Pavlovics István törvényszéki elnök büntetőtanácsa Vidákovics Lajos szubotocai lakos bűnügyét, akit egy kilenc év előtti ügyből kifolyólag vont felelősségre a bíróság.

A háborús bűnügy 1918. év március 10-ikén keletkezett. Vidákovics Lajos tizennyolcéves volt és az osztrák-magyar hadsereg egyik tüzérezredében szolgált. A kérdéses napon három barátjával, névszerűnt Rigó Antallal, aki szintén mint katona szolgált a gyalogságnál, Jexovics Jovánál és Czene Józseffel elment egy Klára-uccai ugynevezett dugott bálba. Itt már találtak egy három tagú társaságot és pedig Nagy-Buzder István, Kincses István és Gubicsák Antalt. Jelen volt továbbá két leány.

A társaság gramofonzenével mulatott, táncoltak, ittak. A hangulat az elfogyasztott alkohol mennyisége arányában egyre izzóbb lett és csakhamar összetűzött a két társaság. Az összetűzés során Vidákovics Lajos elővette szolgálati revolverét és négy lövést adott le. A lövések után két ember zuhant a padlóra: Nagy-Buzder István, akit egy golyó a jobb arcán ért és Kincses István, akinek mellébe hatolt a golyó, amely átfurta a tüdőt és szétrombolta a véredényeket.

Kincses István még ott a helyszínen meghalt, míg Nagy-Buzder István több heti gyógykezelés után felgyógyult.

A kilenc év előtti ügy miatt szándékos emberölés büntetvével vádolta az ügyészség Vidákovicsot.

A hétfői tárgyaláson a közvédat Csulinovics Ferdo dr. államügyész képviselte, a védelmet Piskulics Zvonimir dr. ügyvéd látta el.

Vidákovics Lajos vádlott kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek. Elmondja, hogy azon a napon, vasárnap 1918. év március 10-ikén több barátjával elment Fiszter Ágoston kocsmájába és ott estig mulattak. Megbeszéltek, hogy onnan egy bálba mennek. A hatodik kör egyik házában ugynevezett »dugottbál« volt, oda bementek. Rajta egészen új tüzérségi egyenruha volt. A szobában már volt három legény, akik két leánnyal gramofonzenével mulattak. A legények közül az egyik, Nagy-Buzder István odalépett hozzá és azt mondta:

— De szép a bajonetted. — Ezzel egyidejűleg ki is húzta Vidákovics bajonettjét a hüvelyből. Ő ezt meg akarta akadályozni, de ekközben odajött Buzder barátja, Kincses István és meg akarta őt támadni. A társaság harmadik tagja Gubicsák István a vádlott egyik társához Rigó Antalhoz ment, aki szintén katona volt és el akarta annak venni bajonettjét. Rigó nem adta oda és ebből verekedés támadt. Ketten is támadtak rá, azért rántott revolvert és azért lőtt.

A vádlott után Gubicsák Antalt hallgatták ki tanuként. Gubicsák előadta, hogy este nyolc és kilenc óra között történt az eset. Ők is, a másik társaság tagjai is részegek voltak. Beszélgettek és Vidákovics maga húzta ki a bajonettet és elmondta, hogy ragyog a bajonettje. Buzder megjegyezte: »Tedd el a bajonettet, mert én félek.« Vidákovics erre azt felelte:

— Nem azért jöttem, hogy verekedjünk — s ismét eltette a bajonettet. Felkérte, hogy adja át az oldalgyertyát a gazdasszonynak, míg vége lesz a mulatságnak. Vidákovics oda is adta, erre a tanu Rigóhoz fordult és ezt mondta: — Te is add ide a bajonettet.

— Dehogyan, ezzel én fogok végezni — mondta Rigó. — Hogy ezután mi történt, nem tudom, csak láttam, hogy Vidákovics az ajtónál áll, majd több lövést adott le és ekkor Kincses és Buzder a földre estek. Fogalmam sincs, hogy miért történt az egész eset.

Róka Jolán tanu hasonlóan mondja el az esetet. Rigó Antal tanu elmondja, hogy amikor Buzder tőle is kérte az oldalgyertyát, ezt felelte:

— Mért tegyem le, én katona vagyok. Buzder ekkor Vidákovics felé közeledett és erővel kikapta annak bajonettjét. A tanu ezt látva odaugrott és kezével megfogta a bajonett pengéjét. Ugyanakkor valaki, nem tudja ki, az ő bajonettjét is kihúzta. Ekkor ő mind a két bajonett pengéjét fogta, hogy ne támadhassák meg őket, de látta, hogy valaki késsel közeledik feléje, mire elkiáltotta magát, hogy »jaj«. Ugyanekkor

dördült el a lövés és a golyó eltalálta Kincses Istvánt.

Perazsidcs Bozsídár dr. és Barta Antal dr. terjesztik be ezután szakvéleményüket a sérülésekről, amivel a bizonyítási eljárás véget ért. Csulinovics Ferdo dr. államügyész fenntartja a vádat, Piskulics Zvonimir dr. védő kifejti, hogy itt jogos önvédelem esete forog fenn, közismert verekedők megtámadtak egy náluk fiatalabb embert, aki életét

látta fenyegetve. Amennyiben a bíróság nem állapítaná meg az önvédelmet, avagy az elévülést, kéri figyelembe venni, hogy a vádlott a tett elkövetésekor tizennyolc éves volt és hogy az azóta eltelt kilenc év alatt a legcsekélyebb kihágást sem követte el. Felmentést kér.

A bíróság ezután meghozta az ítéletét, mely szerint a vádlottat felmenti, mert megállapítja, hogy a bűncselekmény elévült.

A világpolitika ujéve

A német, francia, magyar és osztrák államfők ujévi beszédei a diplomáciai kar előtt — Hindenburg fényes külsőségek közt fogadta az ujévi üdvözléseket — A francia nacionalista sajtó fel van háborodva a párisi pápai nuncius Locarnó magasztaló beszéde miatt — Briand burkolt Poincaré-ellenes nyilatkozata — Hainisch osztrák szövetségi elnök a Németországhoz való csatlakozásról

A világbékét hirdetik az összes államférfiak

Budapestről jelentik: A budapesti diplomáciai kar január elsején déli tízenként órákor megjelent Horthy Miklós kormányzó előtt, hogy az ujév alkalmából szerencsekívánatainak kifejezést adjon. A budapesti pápai nuncius, mint a diplomáciai kar doyenje, üdvözlő beszédet mondott, amelyre a kormányzó válaszul, hálás köszönetének adott kifejezést és kijelentette, hogy a magyar nép minden akadályon keresztül folytatni fogja azt a fáradszaktalan munkát, amelynek néhány évvel ezelőtt szentelte magát és amely lehetővé tette hogy a jövő fejlődésének politikai és gazdasági alapjait megvesse.

A diplomáciai kar után a kormány tagjai jelentek meg a kormányzónál és üdvözölték újév alkalmából.

Hindenburg a népek megértésének magasztos céljairól

Berlinből jelentik: A német köztársaság elhunyt első elnöke, Ebert annak idején úgy rendelkezett, hogy újév napján lehetőleg minden szertartás nélkül menjen végbe a diplomáciai fogadtatás. Ezzel a szokással most szakított

Hindenburg elnök, aki azt kívánta, hogy a régi fény és pompa eleve- nedjék meg a birodalmi elnöki palotában az ujévi üdvözléseknél,

mivel Németország belépett a Népszövetségbe és elfoglalta helyét a nagyhatalmak sorában. Az elnöki palota elé újév napján már a kora délelőtti órákban díszszázad vonult fel zeneszóval, a palota ormáról a fekete-piros-arany birodalmi zászló lengett, a fölépcsőkön pedig aranyruhákkal egyenruhás szolgák sorakoztak. Valahányszor egy-egy követ autója előrobogott, a díszszázad fegyverbe állt, a nagyköveteket pedig, akik szuverén uralkodót képviselnek, dobpergés és zeneszó fogadott.

A berlini diplomáciai kar legidősebb tagja, Pacelli bíbornok mondotta az ujévi üdvözlő beszédet, amelyet Hindenburg elnök azonnal megköszönt és a beszédet a következő szavakkal fejezte be:

— Legyenek meggyőződve arról, hogy

a német nép minden erejével közreműködik majd, hogy el lehessen érni a népek megértésének magasztos célját.

Hindenburg szavai a diplomáciai kar tagjai közt igen jó hatást váltottak ki.

A francia köztársaság elnökének üdvözlése és Briand békenyilatkozata

Párisból jelentik: Az ujévi üdvözlések a köztársaság elnökénél a szokott szertartások között ment végbe. Doumergue elnököt a párisi diplomáciai kar doyenje, a pápai nuncius üdvözölte és a hétfő reggeli

nacionalista sajtó fel van háborodva a bíboros beszéde miatt, amellyel a locarnói politikát magasztalta. A Gaulloistól kezdve a Figaron át egé-

szen az Abeinlerig a nacionalista lapok megütközéssel kommentálják a pápai nuncius ujévi beszédét, amelyben a kiengesztelődést hangoztatta.

Újév napján egyébként Briand külügyminiszter a Matinnak nyilatkozatot adott, amelyben annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy

az elmúlt év mérlege a béke szempontjából kedvezőnek nevezhető.

Rámutatott arra, hogy a különböző vég- és dacsövetségek rendszerét felváltotta a döntőbírók rendszere és megállapította, hogy a német-olasz döntőbírói szerződés is teljesen ilyen szellemű és minden tekintetben megfelel azoknak a szerződéseknek, amiket a német birodalom a locarnói szerződés szignatárius hatalmaival már előbb is kötött.

Hangsúlyozta Briand, hogy azok az incidensek, amelyek az elmúlt év folyamán a francia-olasz viszonyt mezzavárták, végleg ellentéződnének, a francia-orsz viszonyt pedig a lehető legkedvezőbbnek mon- dotta

és kiemelte, hogy minden jel szerint Szovjetország magára is kötelezőnek ismeri el a nemzetközi jogot. Nyilatkozott Briand a kínai helyzetről is és hangsúlyozta, hogy Franciaország a kínai ügyekbe semmiesetre sem avatkozik be. Nyilatkozatát azzal a megállapítással fejezte be, hogy

a világpolitikai helyzetet ma az a tény jellemzi, hogy a világ valamennyi nemzete hűn óhajta a békét.

A Journal is közli Briand ujévi nyilatkozatát, amelynek politikai körökben azért tulajdonítanak nagy jelentőséget, mert a nyilatkozat egy mondatából arra következtettek, hogy ebben a mondatban

Briand már programot is ad arra

az esetre, ha Poincaré helyett ő venné át a miniszterelnöki tisztséget.

Briand nyilatkozata nagyjában megegyezik a Matinben megjelent interjúval, azzal az egy mondattal, amelyben Briand a locarnói eszme fejlődésével foglalkozik emlékezve arra, hogy

a locarnói szerződés alapját tulajdonképpen Cannesben vetették meg.

A célzás megértéséhez tudni kell: Cannesben történt, hogy Briand Poincaré áskálódása következtében abban a példanathatban volt kénytelen lemondani, amikor Németországgal már-már megte- remtette a megegyezés alapját.

Az osztrák szövetségi elnök feltűnő célzása Németországhoz való csatlakozásáról

Bécsből jelentik: Hainisch szövetségi elnöknel is előbb a külföldi diplomata- kaj majd a kormány tagjai jelentek meg újévi üdvözlés céljából. Seipel kancellár beszédére Hainisch elnök meleg hangon válaszolt és beszédének különösen az a része tűnt fel, amelyben kijelentette, hogy Ausztriának legnagyobb baja az, hogy szomszédai gazdasági téren választalatokat emelnek, majd rámutatott arra, hogy

nincs már messze az az idő, amikor Ausztria nagyobb gazdasági közös- séghez fog tartozni és az osztrák ipar utat talál kifelé.

Mussolini a kooperatív államról

Rómából jelentik: Mussolini a fasiszta párt direktóriumának ujévi üdvözlését fogadva kijelentette, hogy az újév különösen érdekes lesz, mert a múlt évben létesített konzervatív állam meg fogja kezdeni működését és nem kételkedik abban, hogy az átmenet zavartalan lesz.

Más helyett szurták le a spliti Orjuna elnökét

A gyilkosság áldozata Csulinovics Ferdo dr. szubotocai államügyész sógora

Splitből jelentik: Castelinuovón vasárnap orjunások és Radics-pártiak között véres összetűzés volt, amelynek egy halottja és két sebesültje van. A halott áldozat Zsic Valentin banktisztviselő, a spliti Orjuna tartományi elnöke, akiben dr. Csulinovics Ferdo szubotocai államügyész sógorát gyászolja. Zsic Valentin tragikus tévedés folytán vesztette életét.

Grgin Márkó földműves, akinek Jozsip fia öt hónappal ezelőtt az orjunásokkal való összeütközés során elesett, vasárnap délután a tengerparton rátámadt Zsic Valentinre, akiről azt hitte, hogy tiának gyilkosa és késszurással súlyos sebet ejtett rajta. A megtámadott Zsicnek segítségére siettek barátai, de a küzdelemben beavatkozott a merénylő

Moga nevű fia is, aki több késszurást ejtett Zsile Milánon, Zsic Valentin barátján. Egy revolvergolyó Grgin Moga lábába furódott, Mornar Jozsip földműves és fia összeszurkálták Klismanics Mijo orjunást.

A sebesülteket kórházba szállították, ahol Zsic Valentin állapota már olyan rosszra fordult, hogy nem lehetett rajta műtétet végezni és néhány óra múlva kiszenvedett. A rendőrség letartóztatta Grgin Márkót, aki azt vallotta, hogy azért követte el a merényletet, mert bosszút akart állni Zsicen a fia meggyilkolásáért. Annakidején Zsic Valentin letartóztatásban is volt a gyilkosság gyanúja alatt, de a vizsgálat teljesen tisztázta a vád alól s így most a verbosszu olyan embert ért, akit a bíróság ártatlannak talált.

NAPRÓL NAPRA

A kéményseprő szerencséje

Az ujesztendő tulajdonképpen a kéményseprők szezonja, akiknek ingóbingó egzisztenciájuk nem a kémények higiénikus kezelésében merül ki, hanem a szerencsekivánatokban, amit a magáról megfélemlített polgárnak dörgölnek az orra alá. A nagy szüret most zajlott le és öreg kéményseprők se emlékeznek ilyen bőségre, mint az ezerkilencszázhuszonhétes termés volt. Ebből az alkalomból élénk diskurzust folytattam Mikusics Joachim (Nem tévesztendő össze a hasonló nevű porosz herceggel, akinek tiszteltére keresztelték J.-nak.) kéményseprővel, aki a kávéházak és kocsmák füstjétől feketén éppen mosakodott a pindurka közegészségügyi izében, amit szakkörökben lavornak neveznek. Egyetlen gyermeke ezalatt a felszereléssel játszadozott.

— Nem teszed le! — rivalt rá — mindjárt elvisz a griffmadár!

— Az ön fia nem fél a kéményseprőtől? — kérdeztem.

— Nem bizony — mondta — sajnos, nem lehet a papájával ijesztgetni. Sőt. Mindenáron kéményseprő akar lenni. De inkább elvágom a gígját...

— Olyan rossz mesterség ez?

— Hát... most újévkor volt némi forgalom, de újév csak kétszer van egy esztendőben. A katolikus és a szerb. Sajnos. Aztán jön a böjt és a hűdös kémények.

— No és a zsidó újév?

Legyint:

— Egy rókáról nem lehet két bőrt lenyuzni. A pénzügyi részeket ők a keresztény naptárszámítás alapján rendezik.

— Tart ön beszédek is?

Elképedve nézett rám a szappanhab mögül:

— Az emberek nem szeretik a sok dikciót. Hisz *mundéromról* látják már, hogy mi járathat vagyok. Még ki se mondom: *szretnu novu godinu* — már nyulnak a buksza után.

— Ilyen egyszerű az egész?

— Nem mindenhol. Van, aki végighallgatja összes beszédeimet, aztán kedélyesen így szól: *viszont*. És röhög a markába.

— Mire ön jóképet vág a dologhoz?

— Mire én mondom egy olyan disznóságot, hogy az egész társaság a falnak megy tőle. De vannak nemes lelkek is. Csak tudni kell a módját és idejében érkezni. Mert sok a konkurencia. Újévkor minden betyár kéményseprőnek öltözik.

— Hallatlan! Mért nem szervezkednek?

— Hiába. Valamennyi lokált és privát lakást nem tudunk ellenőrizni. De azért ahol nem csurran, ott cseppen. A nők sohasem engednek el bennünket üres kézzel. Az asszonyok nagyon babonások. Majd szétszedik a létrákat és a seprőből kiráncigálják az összes szőröket. Kopaszon hoztam haza ezt is. (*Mutatja.*) Minden szála öt dinár. És hozzámdörzsölőznek, mint a kiscicák, mert ez szerencsét hoz. Csupa puder és pafizmszag vagyok.

— Családok behívják?

— Ojjé! Szilveszterkor tizenhárom helyen vacsoráztam és mindig malac-farkát. Nagy kár, hogy nem lehet az ember egyszerre több helyen éjjelkor. Az a legmurisabb. A nyakamba csíngnek és puszillnak. Nyilvánosan. De több a puzsi mint a pénz. Az urak hagyják lógni a nőit; ezzel akarnak kifizetni.

— Verekedés, izgalom?

— Előfordul. Én egy tyukszemvágót lepleztem le az idén (*mosolyog*) nem, tavaly, hisz már huszonhétben vagyunk! — és a betyár ellenállt. Na elláttam a baját!

— A szerb karácsony?

— Alig várom már. (*Dörgöli a kezét.*) Kár, hogy a kálomistáknak nincs külön karácsonyuk. Meg a mohamedánoknak, meg a budhistáknak. Igazán nagy kár. — Mit szól a naptáregységesítéshez? *Gyanakodva nézett rám.*

— Erről még nem hallottam. De lehetetlen, hogy együtt legyen a két karácsony. *Lehetetlen! (És telekezeti és faji problémákkal érvel.)*

— Képezem ezen a tájon mennyit kerestél!

— Téved. A mi uccánkban egy filagarast se. Itt ösmernek a népek még

kölyökkoromból és nincs meg a létrának az a varázsa, ha én megyek vele. Ez a sógorom vadászterülete, ő a szomszéd városból való, a kutya se ösmeri.

Hiába, senki se lehet próféta a saját uccájában. Ehhez a szomszéd uccájában kell születni, nem pedig burokban.

(— más)

A pengő premierje

Az új valuta bevezetését kisebb árdragításra használják fel Magyarországon

Budapestről jelentik: A hivatalos pengőszámítás Magyarországon január elsején lépett életbe, de a kettős ünnep miatt a gyakorlatban csak hétfőn volt a pengő premierje. Hétfőn már az egész országban pengőben számoltak.

Az üzletben a kettős ünnep alatt ártírták az árakat pengőre és bár a rendőrség szigorú retorzióval fenyeget, nem egy helyen felhasználták ezt az alkalmat arra, hogy felfelé kerekítés formájában emeljék az árakat. Jó példával járnak elő a téren egyes hatóságok, így például a posta, ahol a pengőre való áttérés egyes cikkeknél elég jelentékeny áremelkedést eredményezett. Nagy általánosságban azonban megállapítható, hogy a pengő bevonulása nagyobb áremelkedést nem vont maga után és a közönség az új pénzt szívesen fogadta, bár a lehetetlen 12.500-as osztószám sok kellemetlenséget okoz és a pengő premierjének legszembetűnőbb eredménye az, hogy számolni kényszeríti azokat is, akik hadilábon állanak a matematikával.

Nagyon hatásos a pengőárak alakulása a tőzsdéken, ahol eltűntek a milliós

és százezres számok, hogy helyett adjanak legfeljebb háromjegyű számoknak. A milliós árfolyamok után egyelőre még szokatlan, hogy a budapesti értéktőzsde legdrágább papírjának árfolyama 610 pengő, de vannak olyan „részvények” is, melyeknek árfolyama mindössze tíz fillér, bár egyes vállalatok az állandóan jegyzett részvényeket összevonják és két-huszonöt részvényből csinálnak egyet.

Természetesen pengőben jegyzik már a valuta árfolyamokat is. A dinár első pengőjegyzése százdináronként 10.05—10.10 pengő, míg a beogradi kifizetést 10.06—10.11-el jegyezték.

A külföldi tőzsdéken és deviza piacokon a budapesti kifizetést hétfőn már kizárólag pengőben jegyezték és a főbb jegyzések a következők: London: 1 font = 27.70 pengő, Berlin: 100 pengő = 73.57 márka, Zürich: 100 pengő = 90.60 sváici frank, Prága 100 pengő = 591.21 csehkorona, Bécs: 100 pengő = 124.20 shilling. A pengő első napi jegyzései szerint a budapesti kifizetés hétfőn emelkedő irányzatot mutatott az összes külföldi deviza-piacokon.

Ujabb vereséget szenvedtek a nicaraguai kormánycsapatok

Az Egyesült Államok új hadihajót indított a nicaraguai vizekre

Newyorkból jelentik: Nicaraguai jelentés szerint Diaz tábornok csapatai ismét súlyos vereséget szenvedtek.

A liberális forradalmárok már kezükben tartják a legfontosabb vasútvonalakat a Csendes-óceán mentén és Managua főváros felé nyomulnak előre.

A konzervatívok még tartják magukat és visszavonulásuk meglehetősen rendszeresnek mondható, de valószínű,

hogy élelmiszer hiány miatt pár napon belül teljesen felborulnak.

New-Orleansből egyébként vasárnap új amerikai hadihajót indítottak a nicaraguai vizekre.

A hadihajó több bombavető repülőgépet szállít a Nicaraguában partraszállított amerikai csapatoknak. Az amerikai bombavető repülőgépeket állítólag Diaz köztársasági elnök csapatainak fogják átadni.

Nyugdíjazták a noviszadi polgármestert

A belügyminiszter teljes tetteanoviszadi radikálisok kívánságát

Beográdból jelentik: A belügyminiszter hétfőn aláírta azt a rendeletet, amellyel

nyugdíjazták dr. Milovánovics Milován noviszadi polgármestert

akinek eltávolítását már régóta követelte a noviszadi radikális pártszervezet.

Dr. Milovánovics Milován egy évvel ezelőtt került a városi közigazgatás élére, azonban néhány hónappal később már nagy elégedetlenség mutatkozott a kiszélesített tanács tagjai sorában működése ellen. Nemrégben

a radikális párt helyi szervezete is ellene fordult és követelte lemondását,

amire azonban dr. Milovánovics polgármester nem volt hajlandó. Legutóbb, amikor a radikális pártszervezet jelölti filését tartotta, a párttagok között elmentétek mertültek fel. Egy csoport alakult ki, amely nem fogadta el a hivatalos jelölt listát, úgyhogy végül is az ellentétek szakadást idéztek elő. A hivatalos párt ellenzéké dr. Cseremov György vezetésével külön jelölt listát állított össze, amelyet dr. Milovánovics Milován is támogattott.

A polgármesternek ez az eljárása oly nagy visszatetszést keltett a radikális-párt tagjai között, hogy

a legenergikusabban követelték elbocsátását.

Néhány nappal ezelőtt Popoviczki Pavle nemzetgyűlési képviselő vezetésével küldöttség járt Beogradban, hogy a belügyminiszteriumban megsürgesse dr. Milovánovics felváltását. A küldöttség útja eredményesen járt, mert a belügyminiszter hétfőn nyugdíjazta a polgármestert és az erről szóló rendeletet már le is küldték Noviszadra, ahová valószínűleg már csak kedden érkezik meg.

A polgármesteri állás betöltéséről a belügyminiszteriumban még ezideig nem történt intézkedés, mert hír szerint, e tekintetben a radikális pártszervezet véleményét fogják kikérni.

Noviszadról szerzett értesülésünk szerint

a polgármesteri állást takarékosági okokból egyelőre nem fogják betölteni.

miután a volt polgármester nyugdíja meglehetősen anyagi megterhelést jelent a városra. A polgármesteri teendőket La-

kics János helyettes polgármester fogja ellátni, aki három hónap óta, miután Milovánovics dr. szabadságon volt eddig, vezeti már a város ügyeit. Lakies helyettes polgármester működése a legnagyobb meglepetést kelti és így a radikális pártszervezet is szívesen veszi, ha polgármesterhelyettesi minőségben továbbra is megmarad a noviszadi közigazgatás élén.

Mussolini

kipusztítja az agglagéneket

Január elsején életbelépett Olaszországban az agglagényadó

Rómából jelentik: A hivatalos lap közli az agglagényadóról szóló törvényjavaslatot, amely január elsején lépett életbe. Mussolini az új adóról a következő nyilatkozatot tette:

— A házasságok csökkenése a társadalom legveszedelmesebb betegsége, amely alapjában veszélyezteteti a társadalmat. Ha módomban állna erőszakkal kényszeríteni az agglagényeket a házasságra, minden gondolkodás nélkül megtenném. Remélem, hogy az önző agglagényeket a súlyos adó megtanítja arra, hogy mégis csak olcsóbb dolog megházasodni. Sajnálom, hogy a férfiakat más uton nem lehet arra kényszeríteni, hogy megházasodjanak.

Az új adó minden nőtlen férfit sújt huszonöt-öt-hatvan évig, a növekvő évek szerint progresszív alapon.

Az új adó behozatala két új iparágat lendített fel hatalmasan Olaszországban: a házasságközvetítést és a fényképészetet. Az agglagények tömegesen rohantak meg a házasságközvetítőket és minél előbb meg akarnak nősülni, csak hogy a nagy agglagényadótól megszabaduljanak. Az állam az új adóból óriási jövedelemre számít, mert csak Rómában és Milanóban száz-százezer agglagény él.

Felmentették

a királysértéssel és nemzetgyalázással vádolt községi jegyzőt

A loki rendőrököt fogház-büntetésre ítélték

Noviszadról jelentik: A noviszadi ügyészség vádirata szerint Mityin Ignác loki származású dobricai községi jegyző 1923 július 29-én bátyjával, Mityin Zsárkóval Lokon kocsmába ment és ott Nénin Iszót és Vaszilj Szlávko loki szruaistákat borozva találta. Mityin, aki az Orjuna híve, megragadta mellénél Nénin Iszót, letépte annak nemzeti színű szallagos szruaós jelvényét, azt a földre dobta és rátaposott. Azután Vaszilj Szlávko jelvényét akarta letépní, de Vaszilj megakadályozta ebben.

A vádirat szerint mindez nagy lármával és szidalmak között ment végbe és a jegyző eközben nemzetgyalázást és királysértést követett el.

A vádirat elmondja, hogy a két szruaós hívására Maricsics Dusan rendőrőrmester Pavlov Isza, Marics Mika és Nesztorovics Velizár közrendőrök kíséretében a kocsmába jöttek, hogy Mityin Ignác jegyzőt, akire régóta haragudott, letartóztassa. Mityin a rendőrőrmester felszólításának nem tett eleget, sőt ellenkezett, kést rántott elő és azzal akadályozta meg, hogy a rendőrök letartóztassák. A rendőrök erre puskatussal, karddal és szuronyal agyba-főbe verték a jegyzőt és fivérét, akik súlyos sérüléseket szenvedtek.

A noviszadi kerületi törvényszék hétfőn tárgyalta a bűnügyet és Mityin Ignác jegyzőt bizonyítékok hiánya miatt minden vád alól felmentette, de Maricsics Dusan rendőrőrmestert és Marics Mika rendőrt hét-hét havi fogházra és politikai jogainak három évre való felfüggesztésére ítélte. Nesztorovics Velizárt felmentette, míg Pavlov Isza ellen, aki közben meghalt, megszüntette az eljárást.

Pavlovics Braniszlav államügyész Mityin felmentése miatt és az elítéltek büntetésének súlyosbításáért felelősséget

Noviszadi orvos a chicagói egyetem tanára

Dr. Orbán Bálint karrierje

Dr. Orbán Bálint noviszadi származású orvost, Orbán Ignác noviszadi városi tanácsnok fiát az a kitüntetés érte, hogy tanárnak hívták a chicagói egyetemre. A nagytehetségű huszonhét éves orvos, aki a budapesti orvosegyetemen végezte tanulmányait és öt éve dr. Gottlieb Bernát bécsi egyetemi tanár asszisztense, elfogadta a meghívást és a közeljövőben elfoglalja tanszékét.

Dr. Orbán a chicagói fogorvos-kongresszuson alapozta meg karrierjét. Augusztus hó 23-án nyitották meg a kongresszust, amelyen a világ minden tájáról nagy számmal vettek részt. Bécsből többek közt dr. Gottlieb Bernát egyetemi tanár, a fogorvosok nemzetközi tudományos egyesületének elnöke és dr. Orbán utaztak ki a kongresszusra, amelyen úgy dr. Gottlieb, mint dr. Orbán nagy feltűnést keltenek érdekes előadásukkal.

A fiatal orvos angol nyelvű előadásával olyan nagy sikert ért el, hogy Col. William Logan H. G. a chicagói fogorvosi egyetem dékánja az előadás után meghívta az egyetemre rendes tanárnak. Dr. Orbán elfogadta a meghívást, csupán azt kötötte ki, hogy csak szeptemberben fogadja el tanszékét, mert ez év augusztusában még részt akar venni a fogorvosok koppenhágai kongresszusán. Ezen a kongresszuson az idegkezelés kérdéséről tartanak vitát és a legjobb munkára ötvenezer dollár jutalmat tűztek ki. A jutalom legkomolyabb aspiránsai a bécsi orvos-professzor és asszisztense. A tudományos világban dr. Orbánnak eddig is nagy neve volt. Rövid idő alatt tízenyolc könyve jelent meg Bécsben, Berlinben és Zürichben, amellet a szaksajtóban is tevékeny munkásságot fejt ki.

Dr. Orbán Bálint ezidőszent Noviszadon tartózkodik a szüleinél.

Az új magyar főrendek

A Magyar Tudományos Akadémia megválasztotta a felsőházba küldendő tagjait

Budapestről jelentik: A felsőházi tagok választása hétfőn megkezdődött. Hétfő délután választotta meg a Magyar Tudományos Akadémia az új felsőházba küldendő három tagot és ugyancsak hétfő délután kezdte meg a felsőházba küldendő két rendes és két pótag választását a budapesti mérnöki kamara is.

Az Akadémia közgyűlését Berzeviczy Albert elnök nyitotta meg, aki visszapillantást vetett az elmúlt évekre és válaszolt a jelenlegi politikai helyzetet, majd indítványozta, hogy miután az Akadémia több tagja amugyis más jogcímen tagja lesz a felsőháznak, olyanokat válasszanak meg, akik más címen nem juthatnak be a felsőházba. Azután megajánlta a választást, amelynek értelmében az Akadémia Berzeviczy Albert elnököt, Hossay Lajos másodelnököt és Szimányi József első al-elnök-igazgatót küldi a felsőházba, miután Balogh Jenő főtitkár elhárította magától a felsőházi tagságot.

A budapesti mérnöki kamara jelöltjei a felsőházi tagságra: Buday Béla és Kandó Kálmán, póttagokul pedig Sármezey Endrét és Varsányi Emil jelölték.

Hétfőn délelőtt tették közzemlére a főrendház elnöki hivatalában azoknak az arisztokratáknak névsorát, akik a felsőházi tagok választására jogosultak. Azoknak a mágnásoknak, akik megakarták szerezni a választói jogosultságot, igazolni kellett, hogy huszonnyolc éves életkort elérték, magyar állampolgárok és kétezer aranykorona adót fizetnek, azoknak az arisztokratáknak, akiknek diplomájuk van, csak 1000 aranykorona adófizetést kellett igazolni. Az arisztokraták névjegyzékébe a közigazgatási bíróság elnöke négy herceget, 146 gróft és 40 bárót vett fel.

Az arisztokraták választási listát állítanak össze, amelynek munkájára Széchenyi Bertalan gróft és Zichy Aladár gróft kérték fel. Tudvalevőleg harmincyole arisztokrata felsőházi tagot választanak és megállapítható, hogy a mágnás családokban nagy versengés folyik ezekért a helyekért. Különös érdeklődéssel tárgyalják politikai körökben is, hogy gróf Andrássy Gyula és örgróf Pallavicini György rákerül-e az arisztokraták választási listájára, mert ebben az esetben bizonyosra vehető, hogy Andrássy bekerül a felsőházba.

Pénteken tartja meg Budapest városa rendkívüli közgyűlést, amelyen megválasztja a felsőházba küldendő hét tagot. A választás egyszerű szavazólapokkal, titkos szavazással történik.

HIREK

— **Kinevezték Franciaország új beogradi követét.** Párisból jelentik: A minisztertanács előterjesztésére Doumergue köztársasági elnök Dard, eddigi szófiai francia követet Beogradba helyezte át.

— **A szubotocai pravoszláv hitközség közgyűlése.** Vasárnap tartotta rendes évi közgyűlést a szubotocai pravoszláv hitközség, amelyen megszavazták a hitközség 1927. évi költségvetését. Azonkívül két közgyűlési tagot (skupstinar) választottak Ruszki Pál és Belovjev Ignját személyében.

— **Óriási károkat okoz Spanyolországban az orkán.** Madridból jelentik: A napok óta tartó orkán következtében Sevilában ledől a régi dom tornya és három házat maga alá temetett. A romok alól két halottat ástak eddig ki. Egész Spanyolországban óriási hideg van és a havazás szakadatlanul tart még Malagában is. A néhol három méter magas hóban öt vonat elakadt. A tengeren dühöngő nagy vihar következtében hat gőzös elsüllyedt. A vihar által okozott kár 250 millió pezeta.

— **Az egyesült ellenzék népgyűlése Szubotocán.** Az egyesült ellenzék január 9-én, vasárnap délelőtt a Lifka-mozi udvarán levő kioszkban népgyűlést tart. A gyűlés szónokai: dr. Grol Milán és Pleszkovics Lukács nemzetgyűlési képviselők, Vojnic Hajdu József, Raics Balázs Szent Rókusai plébános, dr. Havas Emil ügyvéd, Precsics Miska, Rafajlovics Milos dr., Budicki Szvetozár, Lungulov Radivoj és Lendvai József lesznek. A népgyűlés délelőtt kilenc órakor kezdődik.

— **Kinevezés.** Beeskerekről jelentik: A belügyminiszter Vuletin Gligorije volt beeskereki városi főjegyzőt beeskereki katonai tanácsnoknak nevezte ki.

— **Magyar párti gyűlés Topolán.** Topoláról jelentik: A topolai magyar párt január elsején délután szervezkedő gyűlést tartott. A gyűlésen Kihut János elnök felolvasta az országos magyar párt titkárának, Prokopy Imrének hozzá intézett levelét, melyről a hallgatóság nagy meglepéssel vett tudomást. Utána Barsi Viktor plébános hosszabb beszédben ismertette a magyar párt szervezkedésének célját és előzményeit. A gyűlés egyhangulag elfogadta Barsi indítványát, hogy világosítsanak fel minden magyar embert arról, hogy a magyarságnak saját érdekében kötelessége a kormánnyal kötött paktum mellett kitartani, mert a magyarságnak meg kell mutatnia erejét.

— **A Bunyevacska Matca előadása.** A Bunyevacska Matca műkedvelőgárdája vasárnap este fél kilenc órai kezdettel újból előadta Gyorgyevics Dragoszlávné: Bunyevác népszokások című népszimfóját. Az előadás iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg és a darabot táblás ház előtt játszották másodszor is. A harmadik ingyenes előadást a Matca január hatodikán, délután négy órai kezdettel fogja megrendezni.

— **Vasziljevics Ljuba dr. előadása a szubotocai zokol-egyesületben.** A szubotocai Szokol-egyesületben vasárnap dr. Vasziljevics Ljuba »Külső ellenségek« címmel előadást tartott, amelyben különösen a háború óta Olaszországgal kötött konvenciókat és szerződéseket boncolgatta. Az előadást a megjelent nagyszámú közönség figyelmes érdeklődéssel hallgatta végig.

— **Nincs halálos áldozata a délkaliforniai földrengésnek.** Newyorkból jelentik: A délkaliforniai földrengésről érkező legújabb jelentések szerint a földrengés 210 mérföldre terjed ki. Nemcsak Kaliforniában, hanem Mexikóban is érezték a földrengéseket. A katasztrófának halálos áldozata nincs, de a sebesültek száma roppant nagy. A lakosság éppen Szilveszter megünneplésére készült, amikor erősen megrendült a föld, mire óriási pánik keletkezett és a lakosság nagyrésze Szilveszter éjszakáját a szabadban töltötte.

— **Börtönből fogházba.** Noviszadról jelentik: Wahl Viktor rovoatmultu betörő december 8-ikán töltötte ki legutóbbi börtönbüntetését és már is újabb lopásokat követett el. A noviszadi rendőrség letartóztatta és az ügyészségnek adta át.

— **Műkedvelői előadás Vrbászon.** A vrbászi kereskedők és iparosok egyesületének műkedvelő gárdája január elsején és 2-ikán kitűnően sikerült műkedvelői előadást rendezett. A »Spanyol légy« című német bohózat került németnyelven előadásra, amelyet Trumpf Péter rendezett és abban a főszerepeket Wagner Fülöp, ifju Kohl Jakab, Theisz Henrik, Theisz Ella, Kuncz Krisztina, Poth Sári és Schmid Paula játszották.

— **A mexikói petroleumkonfliktus.** Newyorkból jelentik: Január elsején életbelepett Mexikó egész területén az új petroleumtörvény, amely minden petroleumforrás tulajdonosává az államot teszi azon esetben, ha az előbbi engedélyes nem folyamodott új koncesszióért. Az amerikai petroleumforrás tulajdonosok eddig még nem tettek semmiféle lépést a mexikói kormánytól és egyelőre a petroleum kiaknázása körül semmiféle változás nem történt. Mexikó nem vette zár alá az amerikai petroleumforrás tulajdonosok telepeit, mert az eljárás az lesz, hogy minden esetben meg fog indulni peres uton a kisajátítás. Addig az előbbi tulajdonosok folytathatják az üzemet és a per kimenetelétől függ, hogy az időközben kitermelt petroleumot a források tulajdonosai mennyi kártérítést tartoznak fizetni az államnak. A washingtoni kormány bevárja az első ilyen per kimenetelét, mielőtt újabb lépéseket tenne az ügyben a mexikói kormánytól.

— **Moszkvában összeütköztek Stalin hívei és az ellenzékiek.** Moszkvából jelentik: Az utóbbi napokban Szovjet-országon fővárosában több összeütközés történt Stalin hívei és az ellenzék között. Egyes helyeken az ellenzékiek a miliciával is összeütköztek és több letartóztatás történt.

— **Elfogták Magyarországon Kun Béla futárját.** Budapestről jelentik: A budapesti főkapitányság politikai osztálya nagyszabású és érdekes politikai bűnyömben kezdett néhány nappal ezelőtt nyomozást. Huszár Károly volt miniszterelnök feljelentése tette a rendőrség, hogy Sárváron a választások alatt egy eszméletlen állapotban levő idegen embert szedtek fel a csendőrök az uccán, akik kórházba szállították és ott miután visszanyerte eszméletét, elmondotta, hogy Kun Béla futárja. A titokzatos idegent Budapestre szállították, ahol most két napon keresztül vallatták. Vallomásaiban előadta, hogy Angliában született, de francia állampolgár. A neve állítólag Jean de Monde és anyja egy előkelő lord házvezetőnője volt, ő pedig törvénytelen gyermek. Még gyermekkorában cigányokkal Oroszországba került, ott megtelepedett és később az orosz cár bizalmi emberévé lett. A kommunisták hat évre bebörtönözték és hogy megszabaduljon a börtönből, azt az ajánlatot tette a szovjetnek, hogy a kommunistapárt szolgálatába áll. Ajánlatát el is fogadták és Kun Bélával ke-

rült összekötésbe, aki ötszáz ezer rubelt utaltatott ki számára azzal a megbízatással, hogy menjen Magyarországra, kövessen el merényletet Horthy kormányzó ellen és nagyobb gyárakat és ipartelepeket gyújtson fel. Moszkvából Londonba ment, majd Franciaországban tartózkodott egy ideig, végül Bécsbe került, ahol morfinistává lett. Bécsből Jugoszláviába utazott, ahol azonban mint gyanús idegent elfogták és Beogradban bebörtönözték. Mivel azt mondomta, hogy magyar állampolgár, áttoloncolták a magyar határon. Így került Sárvárra, ahol a sok morffumtól az uccán rosszul lett és összeesett. A budapesti rendőrség a titokzatos idegen valómását nagy óvatossággal fogadja. A rendőrség szerint azonban az tény, hogy Oroszországból jött. Származását illetően azonban a rendőrségnek kétegyei vannak és azt hiszik, hogy a veszedelmes idegen, aki magyarul csak törve beszél, de öt-hat külföldi nyelven tud álnevet mondott be a hatóságok félrevezetésére. Ujlenyomatot vettek fel róla és az összes európai államokban érdeklődnek, hogy a rendőrségnek nem tudnak-e közelebbit kitérőről.

— **Késpárbaj a kocsmában.** Noviszadról jelentik: Bácskopenrovácón vasárnap éjjel Kovács Pál kocsmájában összevesztett Topalszki Jankó Bogvanszki Pállal. Addig szurkálták egymást, amíg mindketten eszméletlenül összeestek.

Lakodalmi és keresztelési torták és sütemények
jól elkészítve izléses kivitelben
olcsón kapható
STEINER CUKRASZDÁBAN
SUBOTICA TELEFON 206. 7790

— **Szenné égett egy hathónapos kislány.** Szentáról jelentik: Tragikus szerencsétlenség történt hétfőn délelőtt Szentán. Dimovics András napszámos hat hónapos kislányát néhány percre egyedül hagyta odahaza hét éves rokonuk, Dimovics Mihály felügyelete alatt. A kislány a tüzre akart tenni, amikor kipattant egy szikra és felgyújtotta a tüzhely előtt a szalmát. A felcsapódó lángoktól meggyult a szerencsétlen kislány ruhája is, úgy hogy mire a szomszédok észrevették, arca, karjai és lábai teljesen összeégtek. Haldokolva szállították be a kórházba, ahol rövid szenvedés után bele is halt sérüléseibe.

— **Halálozás.** Szentáról jelentik: Branovicski Bogdán rendőrségi tisztviselő, Branovicski Jócó fogyasztási adófőnök fia vasárnap huszonhárom éves korában néhány heti betegeskedés után elhunyt.

Elszakíthatatlan harisnyák
csakis BRAČA SCHÖNBERGERNÉL, Noviszad,
Jevrejska ulica 6. 11944

— **Hat nap óta alszik mozdulatlanul.** Szentáról jelentik: Konec Ferenc hatvanegy éves napszámos szerdán délután az uccán összeesett. Nyomban beszállították a szentai kórházba, ahol megállapították, hogy agyvérzés okozta összeesését. Szerda óta állandóan étlenszomjan alszik, még mindig nem nyerte vissza eszméletét. Mozdulatlanul fekszik ágyában, csak szüntelen hörgése jelzi, hogy még életben van.

— **Átkísérték az ügyészségre a szubotocai gyilkos aggyasztant.** A szubotocai rendőrség hétfőn délelőtt szállította át az ügyészség fogházába Csehó János hetvenkétéves öregembert, aki, mint jelentették, 1910-ben megölte gazdáját, Csira István hajdújárasi földbirtokost és csütörtökön önként jelentkezett a rendőrségen. Ugyancsak hétfőn délelőtt adták át az ügyészségnek a meggyilkolt Csira István volt feleségét, Telekj Jánosné, akit felbujtással vádolnak. Az asszony tagadja az ellene emelt vádat. A vizsgálóbíró szerdán kezdi meg az aggyilkos kihallgatását.

Gumicipők 180 dinártól
kosztümök, melltartók, gyomorszorítók
orvosi rendelésre készítik
Virág Leontin Subotica
Kiskopolnánál

— Vizzel megtöltött vadászpuskával lötte magát föbe egy bécsi ügyvéd. Bécsből jelentik: Dr. Karcag Béla negyvenhatéves ügyvéd, az Anglo Elementar Versicherungsgesellschaft jogtanácsosa újév napján föbelötte magát. Az öngyilkosságot borzalmas módon hajtottá végre, úgy hogy vadászpuskáját vizzel töltötte meg és így lötte fejébe a golyót, amely így teljesen szétvetette a fejét. Hátrahagyott leveleiben az öngyilkos ügyvéd azt írja, hogy azért megy a halálba, mert fél attól, hogy megőrül.

Eljegyzések. Wolf Boriska és Hubert Nándor, Ada jegyesek. (Mindem külön értesítés helyett.)

— **Szenci Etuska és Rizsányi Lajos** jegyesek.

— **Petrovoszelón megdrágul a bor.** Petrovoszelóról jelentik: A községi képviselőtestület a községi pótadót úgy akarja csökkenteni, hogy a borra külön adót vet ki, még pedig egy dinárt literenként. Az új adónem már a legközelebbi napokban életbe lép a borivók nagy bánatára és az antialkoholisták nagy öröme.

JANUÁR HÓ 12-ÉN PREMIER A SORSÜLDÖZÖTTEK TÁRSADALMI VILÁGFILM

— **A sztaribecseji magyar Nőegylet Szilveszter-estje.** Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecseji magyar Nőegylet női és jól sikerült szilveszter-estét rendezett. A szereplők a legjobb sztaribecseji műkedvelők voltak, akik több egyfelvonásost, éneket és táncjeleneteket adtak elő. A szereplők közül különösen Galambos Ilka, dr. Buzogány Mátyás, Buzogány Imre, Schumacher Gyula, Vécsey Böske, Bacskay Valika, Sándor Janka, Buzogány Mihály, ifj. Vécsey Károlyné, Dégi Pirike, Worth István, Galambos László, Tihanyi Lilyke, Gyetvai Béla, dr. Zelenay Miklósné, Ginder Józsefné és Fetter Imre tündek ki. Az előadás után reggelig tartó tánc következett.

— **Az orosz fogoly felesége.** Pintér Jánost a háború alatt az oroszok elfogták és mint foglyot Oroszországba vitték. Szubotican lakó felesége esztendő-kön át nem kapott róla hírt és ezen az alapon 1920-ban holtánnyilváníttási eljárást indított. A törvényszék Pintér Jánost halottá is nyilvánította és felesége, Hegedüs Teréz nem sokkal ezután házasságot kötött Rencsár János szubotici lakossal. Három hónappal a házasság után váratlanul megérkezett a halottá nyilvánított férj, aki csakhamar vigasztalódott és vadházasságra lépett egy más nővel. Két év múlva, 1923-ban azonban feljelentette feleségét azon a címen, hogy tudta, hogy ő életben van és mégis második házasságot kötött, tehát bigamiát követett el. A szubotici törvényszék múlt év február negyedikén el is ítélte Hegedüs Terézt és a marasztaló ítéletet a noviszadi felebbviteli bíróság is jóváhagyta. December 31-én tárgyalta az ügyet a semmitőszék s dr. Matić Milán védelme után megállapította, hogy Hegedüs Teréz jogszerűen járt el a halottá nyilvánításnál, ennél fogva a bigamia vádjá és a vád következményei alól felmentette.

— **Adomány.** Rencsár János, szubotici lakos ötven dinárt adományozott a szubotici szegényházban ápolt szegény asszony számára. Az összeget rendelkezési helyére juttatjuk.

— **Elhalasztott sorsolás.** A szubotici »Svetožár Miletić« egyetemi klub az általa kiadott sorsjegyek húzását március 5-ikére halasztotta el.

— **Január hetedikén hirdetik ki a frankpör kuriai ítéletét.** Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék január 7-ikén hirdeti ki a kurianak a frankpörben hozott jogerős ítéletét. Az ítélethirdetésre Nádossy Imrét elővezetik, a szanatóriumban levő Windischgrätz herceget pedig azzal idézték meg, hogy meg nem jelenése esetén elő fogják vevetni.

— **Két londoni orvos hír szerint felfedezte a rák gyógyszerét.** Londonból jelentik: Hír szerint dr. W. E. Gye és James Barnard, akik egy évvel ezelőtt felfedezték a rák baktériumát, állítólag most a rák gyógyszerét is megtalálták. Dr. Gye rövidesen a nyilvánosságra fogja hozni ezt az újabb nagyleletőségű felfedezést. A tudós elméletében abból indul ki, hogy a rákot egy organizmus okozza, egy kémiai ágenssel együtt. Ez a kémiai ágens azonban sok esetben teljesen más és más. A gyógyulást úgy lehet elérni, hogy ezt a két tényezőt valami módon izoláljuk.

— **Titokzatos szerelmi dráma egy párisi szállóban.** Párisból jelentik: Titokzatos eset történt egy külvárosi hotelben. Holtan találtak egy fiatal párt. Rájuk kellett törni az ajtót, mert másodnapja nem mutatkoztak. A férfiről megállapították, hogy Lebariellec a neve, varieté-énekes és táncos, aki több párisi mulatóhelyen szerepelt, a nő személyazonosságát azonban nem lehetett kideríteni. Rendkívül elegáns, fiatal és szép asszony s valószínűleg gazdag is, mert sok ékszer és drága ruha volt rajta. A két holttesten a rendőri vizsgáló-bizottság semmiféle sebesülést nem talált, a hotelszobában hiába kerestek a poharakban méregmaradványokat s még rejtelmesebbé teszi a dolgot az, hogy hozzá sem nyultak az ebédhez, amelyet a pincér a szobájukban talált föl.

JANUÁR HÓ 12-ÉN PREMIER A SORSÜLDÖZÖTTEK TÁRSADALMI VILÁGFILM

— **Nyomtalanul eltűnt egy sztaribecseji gazdálkodó.** Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecseji rendőrség már napok óta rejtélyes ügyben folytat nyomozást. December 17-ikén eltűnt lakásáról Szabó Mihály ötvenhat éves gazdálkodó. Miután napok mulva sem került elő, hozzátartozói jelentést tettek a csendőrségnek, de ezideig még nem sikerült Szabó nyomára akadni. Az a feltevés, hogy Szabó, habár családja szerint semmi oka sem volt rá, öngyilkossági szándékból a Tiszába ugrott.

— **Veszedelem ismeretlen szembaj lépett fel Németországban.** Berlinből jelentik: A Taurus több helységében az iskolagyerekek között újfajta szembetegség lépett fel nagy tömegben és az orvosok nincsenek tisztában a baj természetével. Wiesbadenben is több ilyen megbetegedés fordult elő.

— **Egymillió frank hadisarcot visszafizetnek a németek Belgiumnak.** Berlinből jelentik: Antwerpen városára a háború idején a német megszálló csapatok parancsnoka egymillió frank sarcot vetett ki és be is szedte a polgármester útján a város gazdag polgáraitól. Ezt az összeget a belga kormány a békekötés után visszakövetelte Németországtól és a vitás kérdés eldöntésére német-belga választott bíróság ült össze, amely most döntött. Ugy szól a határozat, hogy Németország tartozik az egymillió frank hadisarcot Belgiumnak visszafizetni.

— **Újabb 8 hetes tánckursusok kezdődnek** elsejétől Landau Juliska táncintézetében, Pasiceva ulica 10. Külön órák egyesek és csoportok részére.

— **A 20 éves Nyugat jubileumi emlékszáma** megjelent. A vaskos kötetnek heillő számba a következők írtak: Babits Mihály, Beck Ö. Fülöp, Elek Artur, Erdélyi József, Felcky Géza, Fenyő Miksa, Füst Milán, Gellért Oszkár, Görög Imre, Harsányi Zsolt, Hevesy Iván, Ignotus Pál, Kassák Lajos, Komlós Aladár, Kosztolányi Dezső, Laczkó Géza, Lányi Viktor, Lengyel Géza, Lengyel Menyhért, Möriz Zsigmond, Nagy Zoltán, Peterdi István, Rabinovszky Márius, Somlyó Zoltán, Schöpflin Aladár, Szép Ernő, Szini Gyula, Tóth Árpád, Antonio Widmar. Ez a szám közli továbbá egész terjedelmében *Maxim Gorkij*: »Hamis pénz« című új színművét, amelyet a nagy orosz író kéziratban küldött el a »Nyugat«-nak. Gorkijnak ezt a drámáját bizonyos okoknál fogva mindenféle lázas érdeklődés várja.

— **Százhuszan jelentkeztek a szubotici színház jegyszedei állására.** A szubotici városkórházának a Takarékpénztár felé néző folyosóján hétfőn a délutáni órákban mozgalmas élet uralkodott. A hatalmas folyosó tömve volt emberekkel és asszonyokkal, egyszerűekkel és jobbmóduakkal. Ezek valamennyien színházi személyzetnek, ruhatárosnak, jegyszedeinek, büffésnek jelentkeztek. Lehetek vagy százhuszan, bár mindössze csak tizenkilencre volt szükség. A jelentkezőknek sokasága élénken illusztrálja a munkanélküliség elképesztő arányait. Az izgatott embercsoportban voltak fehérhajú asszonyok, voltak félnék kisleányok, fiatal tizenhat éves gyerekek, akiket bekergetett a nyomor és a tél. A színházi bizottság határozata szerint tíz férfit és kilenc nőt alkalmaznak az új színházban különböző beosztásban. Érdeklődünk a fizetések felől. Ez bizony elenyészően csekély, négy-öt száz dinár havonta s maga ez semmiképp sem gyararazza meg a történet az állások után.

— **Csecsemőhulla a szénrakás tetején.** Bajmokról jelentik: A bajmoki csendőrséget arról értesítették, hogy a pályaudvaron a szénrakás tetején egy csecsemőhullát találtak. A nyomozás során megállapították, hogy a szerencsétlen gyermeket előzőleg megfojtották. A gyilkos anya kézrekerítésére folyik a nyomozás.

— **A sztaribecseji szegénygyerekek karácsonya.** Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecseji »Kolo Srpskih Sestara« egyesület a karácsonyi ünnepek alkalmával tizenegy szegény gyermeket teljesen felruházott.

JANUÁR HÓ 12-ÉN PREMIER A SORSÜLDÖZÖTTEK TÁRSADALMI VILÁGFILM

— **Szilveszter-esti tolvaj.** Becskerekéről jelentik: Szilveszter este betörték Proklep Gyuró jása-tomici mézárós üzletébe, ahonnan négyszáz dinár készpénzt vittek el. A csendőrség megállapította, hogy a betörést Bauer József nincsicsevoi cipész és Daniov Aurél közműves követte el. A tetteseket letartóztatták, a fogházban azonban Bauer öngyilkosságot követett el. Beszállították a becskerekói kórházba.

— **A becskerekói állami tisztviselők nem kapnak fizetést.** Becskerekéről jelentik: A becskerekói állami tisztviselők sem december, sem január elsején nem kapták meg fizetésüket, mert a költségvetési hitel kimerült. A becskerekói törvényszék tisztviselői és bírái részére az igazságügyminisztertől megérkezett az utalvány, a pénzügyigazgatóság azonban a kifizetést megtagadta, mivel az utalványon nincs feltüntetve, hogy a kifizetés milyen költségvetési összegből történjen. Az állami tisztviselők körében nagy az elkeseredés.

— **Szilveszter-est Bajmokon.** A bajmoki műkedvelők jól sikerült Szilveszter-estét rendeztek.

— **Elmaradt a noviszadi ipartestület közgyűlése.** Noviszadról jelentik: A noviszadi ipartestületben — mint ismeretes — éles harc tört ki az elnök személye körül, ami arra vezetett, hogy az egész választmány lemondott. Vasárnapra hívták össze a tisztújító közgyűlést, amelyet azonban határozatképtelenség miatt január 9-ikére halasztottak el. A vasárnapi közgyűlésre összegyűlt tagok rögtönzött értekezletet tartottak, amelyen a Beogradban létesítendő Országos Iparbank ügyével foglalkoztak.

— **Orvosi hír.** Dr. Székely Imre szülész, nőgyógyász, operatőr hazaérkezett. Rendel 9—10-ig és 3—4. Telefon 555.

— **Nem szállítják le a telefondijakat.** Becskerekéről jelentik: A becskerekói kereskedelmi- és iparkamara hetekkel ezelőtt előterjesztést tett a postaügyi miniszternek, hogy a telefondijak további leszállítását vigye keresztül. A postaügyi miniszter most értesítette a kamarát, hogy a telefondijak további leszállításáról nem lehet szó.

— **Rovancsolás a sztaribecseji postahivatalban.** Sztaribecsejről jelentik: A noviszadi postaigazgatóság részéről Pavlovics Branko inspektor, és Pejniciski Jovan, az igazgatóság számvevő főnöke Sztaribecsén rovancsolást tartottak a postahivatalban. A kiküldött főtisztviselők mindent a legnagyobb rendben találtak.

— **Agyvértodulás.** szívszorongás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, migrén, lehangoltság, álmatlanság a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata által rövidesen megszüntethetők. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a *Ferenc József* víz a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Szegeden elfogták a tolvaj becskerekéi szolgálégényt.** Becskerekéről jelentik: A *Bácsmegeyi Napló* megírta, hogy Turós András becskerekéi szolgálégény gazdájától Bakalov Vojintól elloptott negyven aranydukátot és ötezer dinárt, aztán megszökött. A rendőrség — miután megállapították, hogy Turós Magyarországra ment át — értesítette a szegedi rendőrséget, hogy a tolvaj szolgálégényt tartóztassa le. A szegedi rendőrség hétfőn értesítette a becskerekéi hatóságokat, hogy Turóst Szegeden letartóztatták. A becskerekéi rendőrség kérésére diplomáciai eljárás indul meg kiadatása iránt.

— **Három napig a tamburásnő lakásán bujkált egy becskerekéi férj.** Becskerekéről jelentik: A rendőrségen jelentést tett egy becskerekéi uriaszony, hogy férje már három nap óta eltűnt. A rendőrség megállapította, hogy a férj a három napot egy tamburásnő lakásán töltötte. A tamburásnőt a rendőrség letartóztatta és két napi elzárásra ítélte.

JANUÁR HÓ 12-ÉN PREMIER A SORSÜLDÖZÖTTEK TÁRSADALMI VILÁGFILM

— **Január 10-ikén nyílik meg a szubotici színház.** Az ujjáépített szubotici színház megnyitásának idejét végleg január 10-re tűzték ki. A megnyitó előadáson a beograd opera együttese vendégszerepel, január 11-ikén pedig a beograd operaház balett-együttese fog egy nagy balettel bemutatni. Lepedát Ilja, a városi takaréki igazgatója hétfőn Beogradban járt, ahol részletesen megbeszélte az opera intendánsával a szubotici vendégszereplés részleteit. Az opera 180 tagú társulattal jön Subotićára és a társulat részére a közlekedésügyi miniszter ingyen vasuti jegyeket adott. Január 12-ikén azután megtartják az első mozi-előadást a színházban, miután a városi színház teljesen modern mozi-felszerelése is elkészült már. A tervek szerint hetenként ötször mozi-előadás, kétszer pedig színházi előadás lesz a szubotici színházban, mindenkor a legjobb vendégszereplőkkel.

Kraljevbregei pezsgő

vezető márká!

— **»Juhászlegény, szegény juhászlegény«.** Csütörtökön január 6-ikán este 8 órai kezdettel kerül színre ez a nagy sikerű 3 felvonásos daljáték a Népkör színháztermében, Szabó Marci rendezésében. A főszerepeket Baán Gabi, Török Manci, Koncz Dani, Kladek Károly és Szabó Marci játsszák. Jegyek Krécsi könyvkereskedésében kaphatók.

— **A Szubotici Önálló Iparosok és Polgárok Betegsegélyző Egyesülete** értesíti a t. tagjait, hogy ne hiányoznak egyes házról-házra járó ügynököknek, akik rosszulalattból Egyesületünkről különböző rémhíreket terjesztenek. *Egyesületünk nincs feloszlata s miként eddig is úgy továbbra is rendben működik.* Rendelés d. e. 10—11, d. n. 2—3 órakor, a Trumbićeva-ut. 8. sz. alatti rendelőben. Tagfelvétel ugyanott az irodában.

KÖZGAZDASÁG

Januári illetékterminusok

Január havában a következő illetékek fizetendők:

A község, mint erkölcsi testület, továbbá: egyházak, papok, kántorok, jegyzők és társaságok, amelyek ingatlan vagyonnal rendelkeznek, illetve azt haszonélvezik, kötelesek január 31-ig a reájuk kivetett *dopunska taksának* (illeték egyenértéknek) első negyedévi részletét az illetékes finansijiska upravnánál befizetni, mert különben az illeték törvény 12. tétele alapján kétszeres bírsággal lesznek megróva.

A részvénytársaságok kötelesek az illeték törvény 37. tétele alapján január hó 15-ig két példányu kimutatás mellett a *folyószámla illetéket* bélyegekben leróni és pedig:

1926 július 1-től december 31-ig keletkezett és magánfelek részére nyitott minden egyes folyószámla után 20 dinárt, míg részvénytársaságok részére nyitott folyószámlák után 10 dinárt.

Vendéglősök tartoznak az illetéktörvény 34. tétele alapján legkésőbb január hó 1-ig, az 1927 január hóra esedékes *pausal-számla* bélyegilletéket befizetni, míg a többi hónapokra járó illetéket mindig az illető hónap első napján, ugyszintén a *pausal-vigalmiadó* is az illeték törvény 99. a) tétele alapján, míg az 1927 első félévre esedékes *italmérési illeték* január 31-ig fizetendő.

Autó és hintó tulajdonosok kötelesek az autójukat, illetve hintójukat legkésőbb január hó 31-ig bejelenteni és az ezek után járó taksát bélyegjegyekben leróni.

Billiárd tulajdonosok tartoznak billiárdjukat január hó 15-ig bejelenteni és a taksát leróni, mert ellenesetben háromszoros bírsággal lesznek megróva.

Ha valaki az autóját, hintóját, vagy billiárdját *eladja*, úgy ezen körülményt legkésőbb öt nap alatt tartoz bejelenteni, kivéve, ha csak kipróbálásra engedte át bizonyos időre. Épügy köteles a *vevő* az autó, hintó, vagy billiárdvételt 15 nap alatt a községi előjáróságnál, valamint a pénzügyi hatóságnál bejelenteni, mert ennek elmulasztása háromszoros bírságot von maga után.

Fürésztelep tulajdonosok kötelesek a bejelentéseiket január hó 15-ig teljesíteni és pedig: a bácskaiak az *apatini*, míg a többiek a *pancsevői* erdőhivatalnál. A fizetendő taksák:

Fürész és körtüresz után a 20 dinár; félgáttéres berendezés után 150 dinár; 50 cm. kiterjedésű teljesgáttéres után 300 dinár; az 50 cm.-ren felüli után pedig 600 dinár. A bejelentés elmulasztása háromszoros bírsággal jár.

Bioskop — (mozi) tulajdonosok kötelesek a *tényszórójuk* utáni havi 10 dináros taksát minden hónapban első befizetni.

Hajó, *dereglye*, *motorcsónak* tulajdonosok kötelesek az illeték törvény 303. tétele alapján bejelentésüket megtenni a Direkcija za Rečno Brodarstvo-nál és a megfelelő taksákat lefizetni.

Autók és autómotorok. Most hagyta el a sajtót Ilics Gyuro dr. és Panics Ljuba mérnök könyve *Automobilok és autómotorok* címen. A szerzők könyve az első alapos szerb nyelvű szakkönyv, mely 130 illusztrációval mutatja be a gyakorlati autókezelést. A könyv ára 60 dinár. Megrendelhető Vasics Branislav, Kolerova u. 21. Beograd.

Szombaton alakul meg a *noviszadi tőzsde-klub*. Noviszadról jelentik: Vasárnap délelőtt 10 órakor a noviszadi tőzsde üléstermében értekezlet volt, a melyen kereskedők, ügyvédek és a noviszadi közgazdasági élet számottevő tényezője vettek részt. Az értekezleten Popovics Dáka mérnök, a noviszadi kereskedelmi és iparkamara elnöke elnökölt. Az előadói tisztet dr. Petrovics Bránkó főtitkár látta el, aki ismertette az értekezlet célját, amely szerint Noviszadon tőzsde-klubot alapítanak.

Tavasszal új hajójáratokat indítanak Bezdán és Beograd között. Apatinból jelentik: Apatin lakosságának régi sérelme nyer orvoslást. Az állami folyamhajózási igazgatóság ugyanis elhatározta, hogy a dunai hajózási forgalmat lényegesen kibővíti. Személyhajóforgalom lesz Beograd és Bezdán között. A hajók minden harmadik napon közlekednek és teherárut is felvesznek. Ezenkívül Apatin és Oszijek között naponta fog közlekedni egy hajó, amely a személy- és teherforgalmat is lebonyolítja. A forgalom visszaállításának tervét Kosoba Imre, az állami folyamhajózási apatini ügynökségének főnöke dolgozta ki és ugyancsak az ő kezdeményezésére kezdték meg az apatini hajóállomás újjátépitését.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hallámhosszt jelenti)

Kedd, január 4.

Bécs (517.2): 11: Délelőtti zene. 16.15: Népdalok. 20.08: Hangverseny. 20.50: Könnyű zene.

Milanó (315.8): 20.45: Operett előadás. 22.45: Jazzband.

Prága (348.9): 12.15: Déli zene. 16.30: Koncert. 20: Zenekari hangverseny.

London (361.4): 14: Kamarazene. 16: Koncert. 17: Zenekari hangverseny. 19.10: Táncczene. 21.45: Mozart: Rondók. 22.30: Zenés vigjáték. 23.30: Táncczene.

Kiégott

„Kremenetzky“ lámpát
10 dinár betudásával **beeserél**
Konrath D D Subotica

Lipcse (365.8): 16.30: Koncert. 22.30: Táncczene.

Róma (454.5): 17.15: Koncert. 21: Színházi előadás.

Berlin (483.9): 16.30: Koncert. 20.30: Vidám est.

Budapest (555.6): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 17.02: A m. kir. Operaház zenekarának hangversenye. 19: Operaelőadás, utána táncczene.

TŐZSDE

Zürich, jan. 3. Zárlat: Beograd 9.125, Páris 20.45, London 25.12, Newyork 517 három nyolcad, Brüsszel 72, Milanó 23.15, Amszterdam 207.10, Berlin 123.05, Bécs 73, Szófia 3.75, Prága 15.35, Varsó 57.5, Budapest 90.60, Bukarest 2.70.

Beograd, jan. 3. Zárlat: Páris 224, London 275.25, Newyork 56.65, Brüsszel 430, Milanó 264.5, Berlin 13.48, Bécs 799, Prága 168, Budapest 794.

Zagreb, jan. 3. Zárlat: Páris 225.50, London 274.85—275.65, Newyork 56.65—56.85, Zürich 1094.50—1097.50, Lira 250—252, Amszterdam 22.67—22.73, Berlin 13.4750—13.5050, Bécs 798.50—801.50, Prága 167.70—168.50, Barcelona 863—867, Trieszt 253.68—255.68, Dollár 55.90—56.10.

Szentl gabonaárak, jan. 3. A hétfői piacon a következő árak szerepeltek: Buza 277.50—280 dinár. Tengeri morzsolt prompt 132.50—135 dinár. Tavasz szállításra 135 dinár. Hajóba rakva 137.50—140 dinár. Duplikát kassza áprilisi szállításra 150 dinár. Zab 130 dinár. Rozs 200 dinár. Bab 130 dinár. Köles 160 dinár. Irányzat: buzában lanya. Tengeriben: tartott. Kinálat: csekély. Kereslet: gyenge.

Noviszadi terménytőzsde, jan. 3. Buza 1 vagon bácskai 75 kilós 2 százalékos 287.50 dinár. Tengeri 1 vagon bácskai, Ljubljana paritás 200 dinár, 16 vagon bácskai, március—juniusi szállításra 157 dinár, 10 vagon bácskai, március—májusi szállításra India paritás 157.50 dinár. Liszt 1 vagon 0-ás kombinált, bácskai 452.50 dinár, 1 vagon 6-os bácskai 280 dinár, 1 vagon bácskai 6-os 300 dinár. Irányzat: nyugodt. Forgalom: 31 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, jan. 3. A gabonátőzsdén úgy a határidő, mint a készáru piacon a forgalom lényegesen megnövekedett, ami a határidőpiacon arra vezethető vissza, hogy már októberre is kötöttek üzletet. Az irányzat azonban a külföldi tőzsdékről érkező jelentések hatása alatt igen lanya volt és mindkét piacon csak jelentékeny árengedménnyel lehetett értékeket elhelyezni. Hivatalos árfolyamok a határidőpiacon pengő-értékben: Buza októberre 28.60—29.05, zárlat 28.60, márciusra 32.70—33.10, zárlat 32.60, májusra 32.85—33.20, zárlat 32.80, rozs márciusra 25.85—26.05, zárlat 25.70. A készáru piac árfolyamai pengő-értékben: Buza 29.80—32.40, rozs 24.40—24.60, árpa 18.80—20.40, sörárpa 24—28, köles 15.20—16, tengeri 16.20—16.60, zab 18.20—19, repce 45.20—45.60, korpa 13.20—13.60.

Budapesti állatvásár, jan. 3. A vágómarhavásárra 311 vágómarhát hajtottak fel. Árak kilonként pengő-értékben: Ökör legjobb 0.96—1.12, kivételesen 1.20, közepes 0.68—0.92, gyenge 0.48—0.64, bika legjobb 0.96—1.12, kivételesen 1.20, közepes 0.72—0.92, gyenge 0.52—0.72, tehén legjobb 0.88—1.08, kivételesen 1.16, közepes 0.64—0.84, gyenge 0.48—0.64, kicsontozni való marha 0.28

—0.48, növendékmarha 0.40—0.92. Irányzat lanya. A sertésvásárra 4000 sertést hajtottak fel. Árak kilonként élősulyban pengő-értékben: Könnyű sertés 1.20—1.24, közepes 1.34—1.36, nehéz 1.44—1.47. Irányzat: vontatott.

Budapesti értéktőzsde, jan. 3. Árfolyamok pengő-értékben: Magyar Hitel 83.3, Osztrák Hitel 12.4, Kereskedelmi Bank 113.5, Magyar Cukor 202, Georgia 26.25, Rimamurányi összevonva ötből egy 89.8, Salgó 51.75, Kőszén 433, Bródi Vagon 5.4, Beocsini Cement 158, Nasicí 143, Ganz-Danubiusz 200, Ganz Villamos 131, Athenaeum kettőből egy 23, Nova 25-ből tizenhat 35, Levante 19. Irányzat: szilárd.

KINTORNA

— Köszönöm az újévi jókívánságokat, de nem adhatok érte egyebet, mint az uramnak ezt a nadrágját, amely bizonyára bő lesz azonban magának.

— Nem baj! Tessék egy jó ebédet adni hozzám, akkor illeni fog rám a nadrág!

*

A nagykereskedőhöz beállit a könyvelője és így szól:

— Kérem, főnök ur, nagyon fáj a szemfogam, tessék elengedni, hogy kihuzathassam.

— Nézze — mondja erre a kereskedő — én magát szemfoggal vettem fel és a szemfoga az benn fog maradni.

*

— Adolf, vegyél nekem karácsonyra egy szép bundát.

— Ugyan Zálkám, zsidóknak nincs karácsonyuk.

— Finom ember vagy. Egyszer nincs pénzed, egyszer nincs karácsonyod.

*

Egy utazó, aki mindenkor rosszul érzi magát a vonaton, amikor a menetiránnyal ellenkező irányban ül, egyik utjáról betegem érkezik haza.

— Bizonyosan megint visszafelé ültél — mondja a felesége, látva a férj siralmas állapotát.

— Igen — panaszkodik az utazó — és nagyon rosszul voltam az egész uton.

— Hát miért nem kérted meg a szembenülő utast, hogy cseréljen veled helyet?

— Látod fiam, erre én is gondoltam, de nem ült velem szemben senki.

Az ODOL-t az egész világon mindenütt használják, még a legkisebb helyeken is. Az ODOL nélkülözhetetlen higiénikus szer

KIARUSITAS

üzletfelosztás miatt
a raktáron levő összes áruin-
kat minden elfogadható áron
1927 febr. 1-ig kiárusítjuk

Ivić i Kočmar
kézmű- és divatárkereskedők
Subotica, Jelašičeva ulica
Plukovi s-ház

12.45

NYILT-TÉR

Köszönetnyilvánítás

Feleségem halála alkalmából annyi jóbarát és ismerős keresett fel Jugoszláviából vigasztaló sorraival, hogy azt egyenként megköszönni most képtelen vagyok. Éppen ezért ezen az uton köszönöm hálásan mindenkinek vigasztaló sorait. Ugy értem, hogy a szomorú eseményrel kapcsolatosan me nyilatkozó baráti szeptet nemcsak vigasztalódást jelent a számomra és könnyebbé teszi a számomra olyannyira sújtott nagy csapás elviselését
Budapest, 1927. január 3.

Kondor Bernát

Köszönetnyilvánítások

G. Bogojević, udvari gyógyszerháza, Skop'je

A küldött „Ruski Melem“-et megkaptam. Az eredmény kolosszális. Kérem küldjön azonnal még 10 dobozot.
Jovo Miletic T. mesvár

„Ruski Melem“-et megkaptam, az eredmény megjelöen jó. Fogadja érte a zönetemet. Salimović S. po ta, keres edő olun

A küldeményt megkaptam. Köszönöm. Kérem üldj meg egy tucat „Ruski Melem“-et a régi címre, Mihailoki Dimofulos, Jedrene.

A csomagot megkaptam, az eredménnyel meg vagyok elégedve. Kérem küldjön még 10 „Ruski Melem“-et utánvétellel.
10324
Bibarac Ž. gubica.

„Vera“ fehérnemű-ipar, Levata, Batscha és Társai zagrebi cég tömeggondnoksága

Árverési hirdetemény.

A zagrebi kir. törvényszék mint csődbíróság 1926. december hó 29-én kelt 113.612. gr. St. 68/1926. sz. engedélye alapján ezennel

nyilvános árlejtést

hirdetek a vb. „Vera“ fehérnemű-ipar, Levata, Batscha és Társai zagrebi cég, Kukovičeva ul. 19. sz. (az udvari helyiségekben), áruira és berendezésére
1927. január 13.-ra

d. u. 2 1/2 órakor és az ezt követő napokra.
A csődtömeg a következő férfi fehérneműekből áll: ingek, alsónadrágok, gallérok, felkész kézműárak, továbbá irodai és raktári berendezésből, írógép, felszerelés, stb. — Ugyancsak nyilvános árverésen

eladásra kerülnek
Singer-varrógépek 15-ként együvé szerelve, szét nem szedhetők, transzmissziós kapcsolással, továbbá

Singer-varrógép kendők készítésére és beszerzésére, 2 AEG 110 voltos elektromotor, különböző szármok és felszerelés, továbbá gyári fehérnemű gyártására szolgáló gépek és eszközök
1927. január 18.-án d. u. 2 1/2 órakor.

Az árverésre kerülő tárgyak a bírói becslési áron alul el nem adhatók (a bírói becslési nagyon alacsony). A vételárat, az állami és községi illetékeket vevők azonnal kötelesek kifizetni.

Kereskedőknek, a fogyasztóközönségnek, a munkásságnak alkalma van az árverésen nagyon olcsó fehérneműt venni, fehérnemű-gyárosok rendkívül olcsón vehetik meg a gyárberendezést.

Az árverési feltételek és a csődleltár a csődbiztosnál (kr. sudbeni stol u Zagrebu, fsz. 15. sz. szoba), vagy alulírott tömeggondnoknál megtekinthetők.

Dr. Aleksandar Licht,
ügyvéd — tömeggondnok
Zagreb, Zrinski trg 14/III

Autógummit

külsőt és belsőt, valamint hócipót vulkanizál

Kohl és Orth Novi-Vrba

Mélyen tisztelt vevőinknek fűszeráruban rendkívüli kedvezményt adunk és pedig:
I-a papircaju dió 10.— din. I-a aszalt szilva 8.—
Pörkölt kávé különféle minőségű 56.— din.-től
90.— din.-ig. Azonkívül tea, rumok, iqu urók, borok, pezsgők és ásványvizek legjutányosabban kaphatók:

Kukić i Schik

fűszer és cseme-üzletében
Subotica, Aleksandrova ul. 13.

Legkisebb rendelés is házhoz szállítva.

BUTORSZÖVETEK

Selyem ripszek Moquettek
Brokátok Matracgradlik
Damasztek Szőnyegek
Ve'ourok Futók

az összes kárpitos ke lékek nagyban és kicsinyben.

ZSÁKOK, PONYVÁK, ZSINEGEK,
KÖT LÁRUK
Mintákat vidékre is küldünk.

Weitzenfeld és Társa

Subotica Detail: Városi bérpalota.
Engros: Vilsonova ul. 7

SZÉNELADÁS!

Kb. 1500 q pécs—szabolcsi hosszabb ideje tároló daraszén kapható a Häfner-malomnál, Novisadon

PAPLANOKAT

nagy választékban Din. 130.—-től feljebb.
S. KRAMER, SUBOTICA
Trumbićeva ulica 11. (Csirkeplac).

Vigyázzon a szemére!

Csak szaküzletben vásároljon!
A valódi „ZEISS“ szemüvegek gyári lerakata

A. Mayerhoff

Subotica legrégibb és legmegbízhatóbb szakoptikusánál
Subotica Aleksandrova ul. 9. V.-Bečkerek Aleksandrova ul. 10.

Cipészek figyelmébe!

Speciális felsőrész készítés mindenféle fazon szerint legocsoóbban és legmodernebb kivitelben
Róka István 7344
cipőfelsőrész készítő, Subotica, Zrinski trg 16. (az udvarban)

Cipésgép

1 darab kettős sáro prés (Doppelpresser-en) hosszú szanna, 4 zár al, félautomata zár álitással és kettős onály z léssel, kézi emelővel és minden hozzávalóval, alvány nélkül, 3/37 cm varróhellyel eladó.
Filip Selbert, kötőmester
P. Iblčićeva 10

Borbélyokfi yelmébe

Valódi bécsi mintájú masszív forgószéket 550 dinárért csak
SZÖLLÖSI JÓZSEF
asztalosnál kaphat
Subotica, P. Kujundžićeva ulica 20 9297

F a a n y a g o k

eladására keresek képviselőket Bácska, Bánát, Baranya, Szirmia részére, ki-mondottan jutalékra.
Ajánlatokat 12176
„Biztos jövedelem“
a ttt a kiadó továbbít.

KÉPKERET KÜLÖNLEGESSÉGEK
FESTMÉNYEK GOBELINEK SZAKSZERŰ KERETEZÉSE
F. BACHINGER
SUBOTICA
ÜZLET: KRALJA ALEKSANDRA ULICA 13.
ÜZEM: BENEŠUDAREVIČEVA ULICA 3A.

RATOL

aranyéremmel lett kitüntetve mint a legbiztosabb szer patkányok és egerek ellen, emellett emberre, háziállatra nem veszélyes. Ugyanígy hat Gadamin svábbogarak, Stenol poloskák ellen.
Kaphatók mindenütt.

„Odio Ratol“ Zagreb, Bienička ces. 21.

Keresünk gyári kerttelepünk megtervezésére és karbantartására, jó, állandó

REKTÉSZT

Ajánlatok eddigi működés és fizetési igények feltüntetésével a következő címre küldendők:
Serbisoh: A. G. für Maschinen- und Waggonbau Krusevac

Fűszerkereskedőknél, malmoknál és üzemeknél Felsőbácska és Felsőbánátban jól bevezetett

ügynökségi iroda

I-a referenciákkal és — kívánatra — bankgaranciával keres meg néhány képviselőt, esetleg bizományi lerakkattal. Ajánlatokat „Organisator jelige alatt e lap kiadója továbbít. 12062

a világhírű, eredeti gyári töltésű vadász-töltény, automatikus pisztoly.
Vezérképviselőt és gyári lerakat:
PIRA D.D.
Zagreb
Račkoga ul. 7/d 9766

Legfinomabb likőr essenciák **Káics illatszertárban** kaphatók Rudičeva ulica

Uri divatkülönlegességek

Vukovits Gerő

P.&C. Habig és Panizzakalapok és L.B.O. harisnyákegyedüli lerakata

Férfi fehérneműk, nyakkendők és angol pouloverekekben dus választék, szolid árak mellett

Olesó tűzifa!
 100 kg. vágott és aprított fa házhoz szállítva **30 din.**
 Pontos mérésért garandalunk, kiszolgálás szolid és gyors!
Bosna fakereskedés Subotica
 a vasúti teherpályaudvar mellett. Tel. 512

Ügyeljen a végjegyre!

Foltmentes marad csak aza **TÜKÖR** amit g rancióval készít a „VITRUM“ tükörgyár, Nov'sad Futož i p. 137 Telefon 47 (Villamos megálló) Kirakatűveg minden minőségben s méretben azonnal szállítható. - Au őűve. (nem hul amo) azonnal készű nek.

Reuma, köszvény, izomgyulladás, szagatások, fáradtsá ,általános testi gyengeség esetén továbbá vízbe vagy cukorra csepegtetve gyomóájánál - a torok, fog, hej és szemáp lásra továbbá a für ővizhez keverve felnőttnék és gyermeknek egyaránt a le jobb szer

BRÁZAY
 MENTHOLOS SÓRSORSZ

Törv. vegv

Uj zongorák és pianinók a legjobb bécsi gyártmányok a legolcsóbban b szerzhetők részletfizetésre is

A. KELEMEN
 hangs erkészítőnél
VEL. KIKINDA
 Ugyanott az őszesban szerel egnagyobb ra táron
 A apíttaolt 1908. 1181

OLCSÓ
 vizes uborka **1 kg. 5 dinár**
 savanyu paprika **1 kg. 8 dinár**
 Tisztán kezelt savanyított káposzta.
Az ECETGYARBAN
 I. Vojnovičeva ul. 5. sz. 11909

Eladó ház
 Suboticán, Zrinjski téren lakóház, uccal és több udvari lakással, nagy magtárral és kerttel, összesen 1175 négyszögöl, családi okokból **eladó és azonnal beköltözhető**
 Értekezni lehet a háztulajdonosnál **Zrinjski tér 25. sz. I. em.**

Foltmentes marad csak aza **TÜKÖR** amit g rancióval készít a „VITRUM“ tükörgyár, Nov'sad Futož i p. 137 Telefon 47 (Villamos megálló) Kirakatűveg minden minőségben s méretben azonnal szállítható. - Au őűve. (nem hul amo) azonnal készű nek.

ISMÉT KAPHATÓ
 minden gyógyzertárban, drogeriában és minden jobb üzletben 11 01
 Vezérképviselet és lerakat az egész SHS. királyság területére
DESTILAT D. D., ZEMUN

ELŐNYOMDÁT
 MODERNŰL FELSZERELVE, LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT

Leopold Samuel
 előnyomda berendezési gyára
 Senta

Vzletti
KÖNYVEK
 Legjutányosabban **FISCHER ERNŐ**
 GRAFIKAI MŰINTÉZETEBEN **SUBOTICA.**

HANGSZERIPARTELEP
 Karácsonyi és ujévi ajándéknak legalkalmasabb egy HEGEDŰ tokkal, vonóval és a hozzávaló kellékekkel **330 dinár.** A hegedű lehet 1/2, 3/4 és együtt 4/4-es. - Raktáron tartok quinttiszi hegedűhrok t. javításokat bármilyen méretű szakszerűen és pontosan eszközölök.
S. MACHNITZ, SUBOTICA
 (Reichl-palota mellett) 10371

A nikotin ő!
 Mindenki könnyen le szokhat az egészségre ártalmas dohányzásról, vagy azt mérsékelheti Dr. Rascher-féle Putsch-tabletta használatával. Csomagja 30 és 42 Din.
„Aurora“
 Betéti Társaság, Kamenic 13. (Srem) 302

Olesó tűzifa
 a bradinai és sretniai uradalomból száraz, tuskómentes I-a bükkhasábfa, cca 20 cm. darabokba vágva, bármely bányai állomásra 10.000 kg-ként 3000 dinár, bármely bánati állomásra Sentaától a vasúti fuvar megtérítéssel, azonnal szállit:
Spitzer Herman
 Sombor, Florián u. 3. 11442

Hajótulajdonosok figyelmébe!
 Személyszállító-, vontató-hajók, áruszályok, vasdereglyők, átkelő kompok, gázgenerátorok, víztartályok és szerkezeti munkák készítését és szakszerű javítását vállalja és árajánlatokkal szolgál:
Müller Sándor és fia, Staribečej
 P' ter király csatorna mellett.

Friedmann szerencséje óriási!!
 Az I. oszt. főnyereménye S. 300.000 a 85.858. sz. sorsjegyre esett **750.000 Schilling**
 Egyetlen egy sorsjeggyel nyerhető. Nyeremények: 500.000, 250.000, 100.000 Schilling stb. készpénzben, minden levonás nélkül
A világ legelőnyösebb sorsjátéka
 100.000 nyeremény, 50.000 nyeremény. - Minden második sorsjegy nyer
A II. osztály huzása 1927 január 25-27-én
 Sorsjegyárak a II. osztályra új vevők részére:

1/8	1/4	1/2	3/4
S. 8.40	S. 16.40	S. 32.40	S. 62.40
D. 65.-	D. 128.-	D. 256.-	D. 512.-

Rendelje meg azonnal. Rendelése kézhez vétele esetén elküldjük az eredeti sorsjegyet a hivatalos játéktervvel együtt. Fizetendő a sorsjegy átvétele után. Rendelések zárt borítékban a következő címre intézendők:
LUDVIG FRIEDMANN WIEN, I., SALZGRIES 12/d.

VULKÁN
 cserépkályhák
 Valódi cseh samottégla-, por- és meteorkályha, bélés legolcsóbb áron kaphatók
 Átrakások, javítások, samottozások, jutányos áron készűlnek
TAKÁCS MIHÁLY
 kályhás Subotica
 Pašičeva ulica 2.
 (Edény piac) 10145

Propaganda árajánlat!

Borsalino férfi nyulszőr kalapok	Din. 230.—
Kitűnő szines férfi kalapok	Din. 60.—
Gyermekcipők 3-5 éveseknek	Din. 70.—
Gyermekcipők 5-9 éveseknek	Din. 110.—
Gyermekcipők 9-13 éveseknek	Din. 130.—
Gyermekszetterek	Din. 50.—
Férfi ingek	Din. 60.—

SUGÁR BÉLA
 SUBOTICA
 ALEKSANDROVA ULICA 9. 12071

Tűzifa

Elsőrendű bükkhasábfa	33 din.
Elsőrendű bükkfa felvágva	36 din.
Kőegelt lécs 100 kg-ként	25 din.

BASCH és VIGH fakereskedés
 PALIČKI PUT Telefon 752
 SOMBORSKI PUT Telefon 751

Naponta friss pörköltkávét Sugár Manónál
 Rudics ulica

Értesítés.
 Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a velikakikindai **VÁROSI KÁVÉHÁZ** éttermét teljesen renováltam, lű őn bejűratlak, ruhatarral elláttam. Éttermem, mely a napi ékezésen kívül, csoko adé-tendé-utának színhelye lesz, melyre van szerencsém a közönséget már most meghívni. A heten-ent kétszer rendezendő csokoládédélután 4-fél 7-ig tart, kitűnő kávé, elsőrangú tea, legfin mbb süteményekkel és hírneves cigányzenekar szórakoztatja tisztelt vendégeimet.
 Konyhám mely városszerzte hírneves és olcsó, most a legnagyobb forgalmat is lebonyolítja. Abonomák mindenkor megegyezés szerint.
 Boldog újvet klűsok t. vendégeimnek.
 Velikakikinda, 1927. január 1-én.
Friedmann Mór
 kávé és cukrász

Tűzifa

I-a gyertyán, cser, kőris, tölgyhasáb keverve 36 dinár
I-a bükkhasáb 38 D.
 aprítva és házhoz szállítva. Pontos mérés
Vujković J. és Társa fatelepén, Jukičeva 41. Telefon 669.
 Tűzifa vagon-tételekben olesó napi áron.

KORZO MOZI

Szurdán utójára
EVELIN BRENT
a női Edy Polo ujdonsága
Korbácsos ördög
merész kalandor film

Csütörtöktől 2 sláger
HAROLD LLOYD
legújabb világfilmje

Én és szerelmeim.
Collen Moore ujdonsága
IRENE, montgomeri operettje után.

LIFKA MOZI

Szurdán utójára
az általános szenzációt
keltett látványos francia
revü

HALLÓ PÁRIS
az igazán szép kreol
mezelen táncosnő
JCZEFINE BAKER
felléptével.

Csütörtöktől
MAČISTE
az oroszánke-receben
Cirkus film egy merész
kalandortörténet keretében,
melyhez hasonló még
nem volt.

LEVELEZÉS

Völegények ne nősilletek
addig, amíg nem vásároltok
csodaszép bécsi cilindert
soha nem hallott olcsó áron
Sugár Bélánál, Subotica.
Aleksandrova 9. 12089

Gölya a tánciskolában ma
már nem okoz olyan óriási
feltűnést, mint az, hogy kitűnő
gyártmányú férfi stepelt
amerikai esőkalapok 30.—
dinárért kaphatók Sugár Béla
kalapházában Subotica,
Aleksandrova ul. 9. Vidékre
utánvétellel a fejlődés
közlésével. 53

Sombori túró csak akkor jó,
ha az Cirilovtól való.
M. CIRILOV
SOMBOR 11676

HÁZASSÁG

Házasságot előkelő körökben
diszkrétan közvetít
»Amor« házasságközvetítő
iroda. Temesvári Városház-u. 16.
Románia. 11050

Önálló kereskedő, 38 éves,
pravoszláv, szép és jómé-
netelű fűszer- és csemege-
üzlettel, házasságra lépne
oly jólelkű hölgygel, aki-
vel boldog házasságot tudna
élni. Vallás mellékes. Kalan-
dornők kimélnének. Öszinte
és részletes ajánlatokat
»Kereskedő« jelige alatt a
kiadó továbbítja. 49

Vigkedélyű hajdon házasság
céljából megismerkedne
25—30 éves férfivel. Cim
V. E. Doroslova, Kalvaria
ul. 424. 38

Leggyorsabb
szénszállítás

a mai szénkrízisben, ha
szén Vrdnikről rendel.

Árak:
darabos szén 3600.—
kocka " 3400.—
dió " 2500.—
apró prima 1800.—
" szekunda 1500.—
franko Vrdnik.

**Rudarsko Trnovačko
Društvo Ruma**
Telefon 21.
Távírat: Rudarsko Ruma.
145

FOGLALKOZÁS

Főgépész, hosszabb ideig
volt malomban, sörgyárban
és villanytelepeken, állást
keres azonnali belépésre.
Szíves ajánlatokat kér Papp
Imre főgépész. Nagy Sándor
cimén B-Topola 11834

Kifutófiu felvétetik fizet-
tással Hütter Árpád cég-
nél. 12134

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címező
kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk.
Kérdések-kérdésekre válaszbélyeg mellékelendő.

Rőfőskereskedőszed fel-
vétetik azonnal. Cim:
Schmolka hirdetőiében No-
visád. 12147

Házvezetőnőnek ajánlko-
zik 23 éves fiatalasszony.
Megkereséseket »Gazdasz-
szony« jellegre a kiadóba
kér. 12191

50.000 dinár kaucióval ren-
delkező fiatal, intelligens
jómegjelenésű, jó összeköt-
tetéssel rendelkező mun-
kaerő, szerb-német-magyar
nyelvtudással, állást eset-
leg elsőrendű képviselőt
keres. — Megkereséseket
»50.000« jelleggel a kiadó-
továbbítja. 54

Vincellér, kertész, gazdálko-
dó alkalmazást keres. Meg-
keresések özv. Bernát Ja-
kabnéhoz Subotica, Rudi-
ul. 50

Házmeztartó, gyermektelen
házaspárt azonnali belépés-
re keresek. Schlanger, Oslo-
bodjenja 11. Jelentkezések
naponta d. u. 1—2 óra kö-
zött. 51

VÉTEL-ELADÁS

Fűszerállvány és pult leg-
jobb állapotban szabadkéz-
ből jutányosan eladó. Meg-
tekinthető Ehrenfreund, Uz-
din, Bánát. 32

Kilenc személyes gyorsjá-
ratú autóbussz jutányos
áron eladó. Gaál János,
Stara-Moravica. 1

Elsőrendű olcsó széna, több
vagonrakomány, paritás
Otok, nem préselve, 100 kg-
ként 80 dinárért eladó.
Megtekinthető a sondi nád-
fonógyárban. Merkl János,
Sonta. 16

Uj virágüzlet Kain Lajosné
városi üzlet Városháza épü-
letben (kenyérpiac) Telep:
Palicsi-ut, villanytelep mel-
lett. Ajánlja naponta friss
élő, vágott virágjait, róza-
szekfű, ibolya, valamint
cserepes virágokat, ciklamen
erika, camilia, cirenária, dél-
szaki növényeket, pálmák,
diszfenyők. Készít eljegyzési
valamint menyasszonyi
csokrokat, színházi diszko-
sarakat, halotti koszorúkat,
rendkívül olcsó áron. 10312

Legolcsóbban vásárol kész
férfi-, női- és gyermek-
ruhákat Földes Samu
uicnnan berendezett ruha-
áruházában. Gyümölcs-
piac, Rudics utca. Divatos
férfiöltöny 500 din., férfi
raglán 600—700, fiu téli-
kabát 475, lánykabát 350,
női raglán 550, gummi kő-
peny 250, szövetszumi 450,
bőrkaftát 850, szőrmebé-
léssel 975, divatnadrág
225, munkaköpeny 145 és
öltöny 165. Vidékre után-
vétellel, meg nem felelés
esetén a pénzt visszaküld-
döm. — Saját érdekében
üvevelen a címre. Földes
Samu ruhaáruhaza. Kül-
lön osztály mérték utáni
rendelésre 5905

Széket, 40—50 darabot,
hajlított fából keresek
megvételre kávéház cél-
jaira. Andriia Švarc, Oslo-
dienia ul. br. 17. 11769

Vizes uborka és savanyít-
ott paprika kapható a
Kemény-féle ecetgyárban
I. Voinovičeva ul. 5. 11598

A nagytemplom közelében,
város központjában egy
ház eladó. Cim a kiadóban.
55

WATERMAN

„IDEAL“
TOLLTOLL

VIG ZSIG. SÁNDOR
könyv, írószerszám és zeneműkereskedés
Subotica, Föté

**Megérkeztek a
báli virágkülönlegességek
POGÁNY**
kalapszalomba (Lyubibratics-ház, Flórián-szoborral
szemben.) 7667

Narodni Bioskop

(Tel. for. 3 0)

**Ma kedden utójára
Zoro és Huru**

a két 1 em csavargó a Práterban
Vigjáték attrakció 6 nagy felvonásban.
Zsuffolt házak lomboló kacsaja kísérté városunk
két dédelgetett kedvenceinek vidámabbnál-vidámabb
élményeit a Práterban. Ragadjja meg az alkalmat,
kacajon. Ez a legjobb ritűbb **Zoro és Huru**
 attrakció.

Szurdán és csütörtöktől a szezon első
Mindszenty Mária filmje.
A férfi sorsa a nő
Rendkívül megható dráma az emberekről és
csillagokról 6 nagy felvonásban. — Főszerepben:
Mindszenty Mária. — Jön. Szenzáció. Jön.
Rin-Tin-Tin, az éjfél látogató
Ujdonság! Itt először.

Egy kifogástalan állapot-
ban levő Ford luxusautó
és egy 100 mm-es gyűrűs
csapágy utánvas áron
eladó. Hamburger gép-
gyár. Szubotica. 11964

Tüzipala, aprítva, házhoz
szállítva 35 dinárért,
koks 75 dinár 100 kg-
ként. Dohány Zoltán fa-
kereskedés. Telefon 365.
12014

Légverem a beltéren bér-
beadó. Érdeklődni lehet
Tóthnál. Obiličeva venac
4. 12049

Üzemképes, tehermentes,
automatikus 9 iáratu vā-
malom. Bánátban, fővonal
mellett, egyedüli a község-
ben, betegség miatt el-
adó. Érdeklődni a ki-
adóhivatalnál. 12095

Kis családi ház eladó,
azonnal beköltözhető. V.,
Kaičeva ul. 30. 12132

Azonnali megvételre mo-
torbiciklit keres Szántó
Lajos, Beždan (Bačka).
12179

1 drb. Konkordia temet-
zési egyesületi könyv,
amelyben 125 fizetett tag
van, eladó. A beiratott 74
éves. Cim a kiadóban.
11708

Vendéglő eladás! Jó forga-
lomban levő vendéglő az
odzaci nagy vasuti állomás
átellenében szabadkézből
eladó. May Márton vendég-
lős, Odzaci, Bácska 33

6 HP motor körfűréssel, 6
luku morzsoló, 3 1/2 HP ma-
gánjáró motor, 2 pár kő,
üzembe, 20 colos, bors,
paprika, cimét őrlésre, más
vállalat miatt eladó. Szabó
Padéj. 42

Eladó egy jókarban levő
Hoffher-Schranz 4-es csép-
lőgarnitúra és külön egy 7
légtornyomású gőzkazán,
kitűnő minőségben. Cim a
kiadóban. 44

Keresek megvételre egy ke-
veset használt autót. —
Schmidt Konrad, Suza, Ba-
ranya. 43

Vennék használt pianinót.
Cimeket kérek Diószeghy
Zoltánné Crvenka, cukor-
gyár. 37

Zongorát, alig használtat
rövid keresztúrosat kere-
sek megvételre. Ajánlatokat
kérek ár, gyártmány és an-
nak megjelölésével, hogy
milyen régi és hosszú. Do-
digovics Ivánné, Bjelovar
küldeni. 36

Épület - műbutor - partett
állandó raktár
FISCHER 12.75
gép-para berendezett és be-
es műbutor üzemen
Subotica, Gajeva 38
Tel. 4-20 Áralandó iment

KÜLÖNFÉLE

Géptulajdonosok figyelemé-
be! Hajót vagy repedt
tűzszekrényt, szétfagyott
vagy törött motorokat, tör-
ött géprezseket jótállás
mellett készítenek. Kazán-
munkát helyszínen vég-
zeik. Üveges Antal gépkö-
vacs B-Topola. 3011

Diátus és linom házikoszt
kapható Zmai Jovin trg 3.
Telefon 363. 11941

Közleg a báli szezon! Nem
fog jól mulatni, ha nem lesz
karcus és fiatal. Karcuság
nem boszorkányság. Min-
denki lefogynak. A Pompa-
dour kozmetikai és fodrász
szalon villamos fogyasztó-
kurája garantálja a fogyást.
Villanykezeléssel távolít-
juk el a szemölcsöket, fe-
lesleges hajszálakat s min-
den szépséghibát. Elsőren-
dű munkaerők végzik a
hajfestést, ondulást stb.
Báli parókák minden szín-
ben készülnek. Olcsó bérlet
rendszer. 11371

Nőtlen magántisztviselő
jobb izraelita családnál
szóbat, különbejárattal,
óhajt bérelni, esetleg tel-
les ellátásra is reflektál.
Szíves ajánlatok »Szolid«
jelige alatt e lap kiadóhi-
vatalához kéretnek.

Vegyeskereskedés

regi cég, jó helyen,
más üzlet miatt
eladó.

Bővebbet: M. Kurteš
fűszerüzletében
Subotica 52

Egy szoba konyha, esetleg
butorozva is, kiadó. Cim a
kiadóban. 40

Értesitem a n. é. közönsé-
get, hogy »Amerika« tuda-
kozó és közvetítő irodámat
Skotus Viator ul. 4. a fő-
posta mellé helyeztem át.
Mičunović »Amerika« bűró
tulajdonosa. 31

Bérbe kiadó a csókai vasu-
állomásnál levő jóforgalmu
vendéglő, esetleg óvadék
képes egyének elszámolás-
ra is átadó. Bővebbet a tu-
lajdonossal: Verbai Rózsika
Csóka. 35

Elveszett barna préselt bár-
söny bunyevác ruha, nyest
sál. Nyomra vezető 500 di-
nárt kap. Horovic bádogos
Rudics ul. 18

Műhelynek (különösen asz-
talos műhelynek) alkalmas
helység kiadó Vojnić Mária
hagyatéka épületében. Fel-
világosítást ad bármely nap
a hagyatéki irodája (Nagy
Ferenc-telep 1. udvar) dél-
előtt 8—12-ig. 60

Égben először rakár is volt, egészen megszokták a hajót menekülés, lassan megnyugodtak és mert a hajó egyik zupelutaladai és hulla lenni. Mikor aztán látták, hogy nincsenek a víz, menten visszafelé iszkoltak, mert egyik se akart. Lemászta a hajó oldalán is, de bizony amikor megszagolt. A bogarak persze ahányan voltak annyi fele tutotak. apánk békája a negyvennapos özönvizitől. bogarat, amikről olyanok voltak a kis hajók, mint Noé öreg-

Ut. Mikor már sok bogár volt együtt, a törpék lekapták a sz. kás hajók fűgén usztak a folyó partján és vitték a sok nyüzsgő velők a hajócskákat és megindították őket a vízen lefelé. A garakat. Ezeket aztán levitték a folyó partjára és megrakták. Aztán mind a reggelket és gyorsan lecsaptak a bogarakra. Aztán mind a

tanulnád. Remélem, hogy nem sokára egy ilyen betűkkel írott levelet fogsz küldeni.

Szatmáry Ilike. Nagyon kedves leányka vagy. Leveled szép és ügyes. Magam is szeretném látni azokat az olajfestményeket, melyeket karácsonyra festettél. Jól sikerültek tényleg? Ujévi jókívánatodat köszönöm. Örülni fogok, ha többször is írsz. — A Mackó esetei más gyerekeknek is tetszenek. Ugy-e milyen sok eset történik vele?

Kása Jenő. Rajzaid ügyesek. Vajjon az iskolában is ilyen ügyes vagy?

Stock Dina. Rejtvényeid kissé zavarosak, de látszik, hogy értesz hozzájuk. Próbálj egyszerűbbeket csinálni. Biztosan sikerülni fog.

Mausz Dundi. A jókat leközzöljük. Ügyes vagy. Bartóky Bözsike. A jókívánatokat köszönöm. Szorgalmasan olvasgasd a Habos történetet s majd rájössz a rejtvény megfejtés mesterségére is.

Venczel Willi. A rejtvények jók. Lesz rá gondunk, hogy megjelenjenek.

Nagy Béla. Leveled jól címezted, ezután is ide írd. Bajmokról is írd ám nekünk!

Hiel Macuska. Raguzába legjobb április közepén. korábban sok a bórás nap. — Zina már nem beteg? — Rejtvényeitek váró. Üdv. B. bácsi.

FEJTÖRŐ

r r r r r r

E D E K
L L L L L L L L

Egy óriási táhd alatt lakott egyszer három nagyszakú sárta törpe. Egész nap a víz partján ültek és apró hajókat faragtak igazi keményvel és kormánykérekkel. Amikor azután egy-egy hajó kész lett, árbócot is tettek rá és ennek az ornára szent-jános bogarakat tűzdelték, hogy a hajót eljel világtassa.

Nőé békái

Írta: Boriska néni

Mackó nemzetes ur és fia Muncurkó. — Boldog új évet kíván minden jó gyerekeknek MORGÓ. — Látta, hogy ut az újév és azér megkérte a szerkesztőt. — Otthon leült és tekintete véltentni a falnaplóra esett. — Ezzel dühösen ment el Muncurkóval a szállóba. — te gazember róka, kerülf csak előbem. — Mordizomadt, — karomkodott a nemzetes ur. — kirakatba szaladt, észrevétlenül elszaladt. — babba sodorta, már nem volt ott. Mikor a villamos kocsit a Filóp, aki az egész dolgot azért csinálta, hogy MORGÓ urékat meg akarta a rendőrnök mutani a rókát. Azonban Furtangi Ezzel a rendőr a mancsát a kávéház fele irányította és — Kicsoda? Hat Furtangi Filóp, a róka! — Ki bítette el ezt a marhaságot uraságoddal? — a bajusza tőle. Azután kérdezte. — A rendőr erre olyan józuen habotázott, hogy reszkett el otthon. — De hiszen az nem villamos kocsi, hanem napközi. — Azért, mert hiteketlenül járta a villamos kocsit. — Miert, mordizomadt? — kérdezte a nemzetes ur. — mikor utánuk jött egy rendőr és föltta Muncurkót. — árát. Meg kellett bizony fízteni. Alig indultak meg azóban. — son. Csakbogy utánuk szaladt a boltos és követelte a kirakat ur azon igyekvésit, hogy haza menjen vele és orvost hívasson. A Muncurkó keze és arca csupa vér volt és a nemzetes

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ vasárnapi ingyenes melléklete

Szabotica, 1927. január 1

Morgó Mackó esetei

Írta: Kubán Endre

Tizenharmadik fejezet.

melyben Muncurkó megijed, hogy a bundáját lehuzzák, napközi otthonba kerül és végül egy kirakatba repül.

Morgó Mackó nemzetes uramnak bizony Muncurkóval sok baja volt a városban. Ha magával vitte, baj volt és ha odahaza egyedül hagyta, szinte baj volt. Éppen azért nagyon megörült, mikor egyik lapban ezt a hirdetést olvasta:

— Rókákat, hódokat és medvéket olcsó díjazás mellett megörzésre elfogadok. Köntösi Balázs, Kerekes-uca 15 sz.

— No, ez nekem való, — gondolta magában a nemzetes ur. — Muncurkót odaadom megörzésre és aztán szabadon élhetem világotat.

Ezzel Morgó uram kézen fogta Muncurkót és elment vele a Kerekes-uca 15 szám alá. A házban nagy bolthelyiség volt. A kirakatban egy medve állott.

— Ahá, — morfondirozott a nemzetes ur, — ezt is bizonyosan megörzésre adták ide.

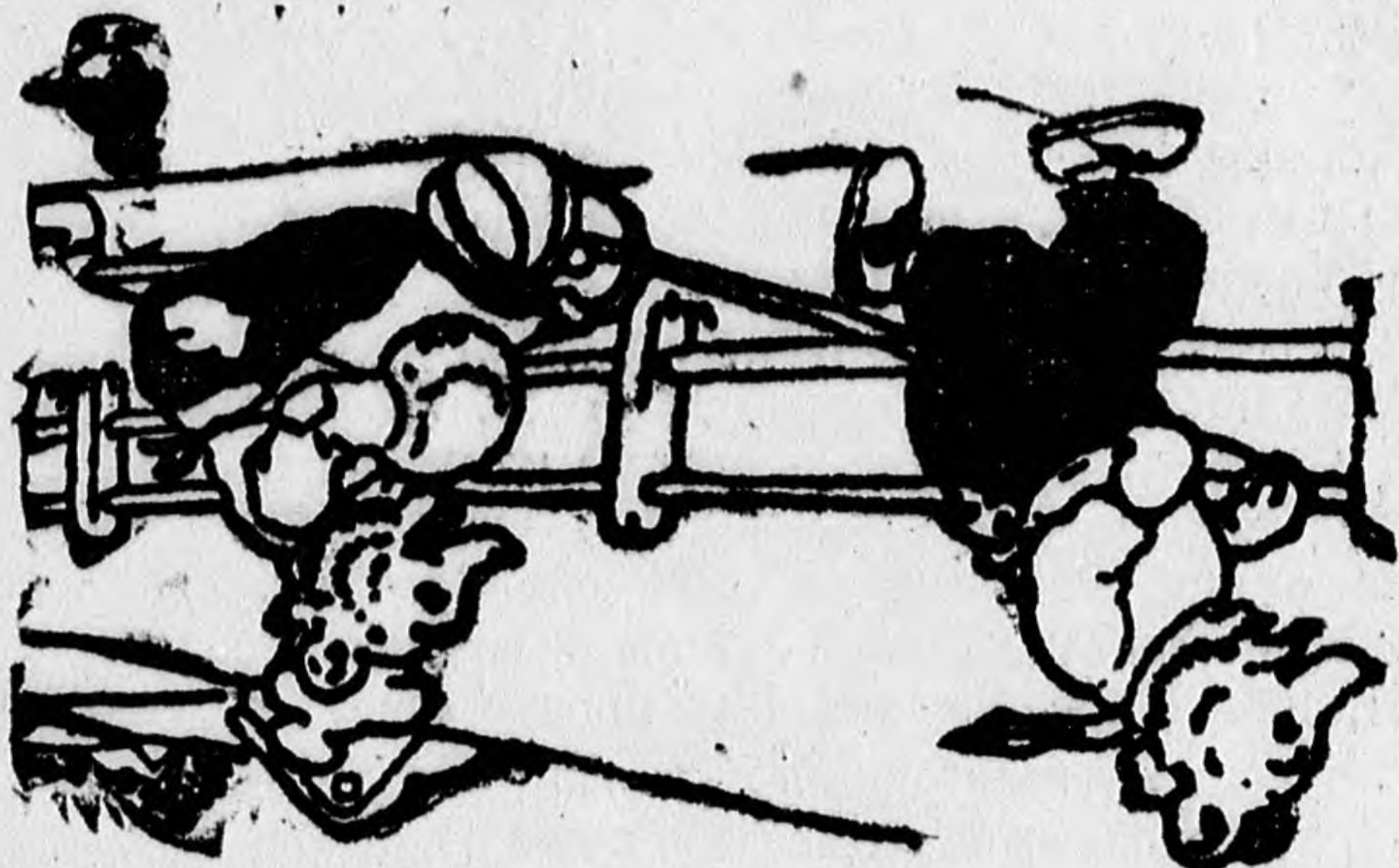
Ezzel benyitott. — Azt olvastam, hogy önök medvéket fogadnak el megörzésre.

— Igen. Van talán uraságodnak is egy medvéje, melyet nekünk akar bizni.

kor a kirakat nekem jött és feldöntött.
 den rohan. Már azt hittem, hogy a világ végéig repülök, mi-
 elkezdett rohanni és innel tovább forogtam, annál sebeseb-
 Azt hittem, hogy gramofon és megforogtam. Erre az egész
 otthonban és ahogy nézelődtem, láttam elől egy forogtatót.
 veletlen, hogy éppen itt vagy. Elmentem magamat a napközi
 — O, papa, — jajgatott Muncurkó, — milyen szerencsés
 segített neki.

ugyan a Muncurkó tápaszkodott ki a romok alól. Morgó ur
 kiállításban a Muncurkó hangjára ismert. Odarohant és csak
 A kiállításra a nemzeti urban meghívta a vet. mert a
 — Segítséget! Segítséget!

romok alól kiállítás hallatszott:
 A kirakat is és a kocsi is összetört. Ebben a pillanatban a
 ban a pillanatban kiskiklót és szemközti kirakatba szaladt.
 go ur az ablakhoz szaladt. Láta a villamos kocsi, mely ab-

A nemzetes ur a napot igen kellemesen töltötte Furfangi
 Fülöp társaságában. Estefele éppen egy kávéházban ültek,
 mikor az uccán nagy ribillió támadt. Az emberek ordítottak,
 hogy egy gazdátlan villamos kocsi száguld az uccán. Neme-
 sokára már a kávéházban is lehetett hallani a robogást. Mor-

elemenlek.
 Az egyik üvegházakba azután betették Muncurkót és
 nem csinálnak-e valami rosszat.
 üvegházakba helyezték el, hogy kívülről is lehessen látni.
 nek ki. Ez itt a napközi otthon és a gyerekeket szabadon

— Van.
 — Hol van?
 — Itt van. Nem tetszik látni?
 — Nem, — felelte a boltos.
 Erre megmagyaráztam, hogy Muncurkóról van szó.
 — Hm, hm, — szólt a boltos, — hát akkor tessék ked-
 ves fiáról a bunkát lehuzni.

— Miért?
 — Azért, mert a hirdetést úgy kell érteni, hogy csak
 rókabőröket, hódbőröket, medvebőröket és más prémeket fo-
 gadunk el megőrzésre.

A nemzetes ur a magyarázatra igen megijedt, de még
 jobban ijedt meg Muncurkó és úgy kiszaladt a boltból, hogy
 a nemzetes ur alig tudta utolérni. Az uccán csak úgy állott
 meg, hogy a nemzetes ur torkaszakadtából vagy tiszszer ki-
 áltott utánna:

— Ne félj Muncurkó, nem engedlek megnyuzni!
 Morgó uram szomorúan bandukolt Muncurkóval az uc-
 cán. Egyszerre csak Furfangi Fülöp, a róka állott előtte.
 Messziről alázatosan köszönt, mikor pedig a nemzetes urhoz
 ért, a kezét nyujtotta és szólt:

— Nemzeti ur, bocsásson meg nekem. Többé sose fo-
 gom megbántani. Ne szakáljuk itt az idegenben egymást.
 Hiszen egy erdőből valók és szomszédok vagyunk. Itt a vá-
 rosban egymásra vagyunk utalva.

Morgó nemzetes ur igazat adott neki és megbékélt. Kezet
 is adott neki. Aztán elbeszélte, hogy mennyi baja van a Mun-
 curkóval.

— A napközi otthonba kell adni.
 Ezt a tanácsot adta Furfangi Fülöp és elmagyarázta,
 hogy a napközi otthon olyan hely, ahol a gyermekek baj nél-
 kül vannak, amíg a szülők dolgaik után járnak.

Morgó nemzetes urnak ez nagyon megtetszett és elha-
 tározta, hogy Muncurkót elhelyezi a napközi otthonban.
 Furfangi készséggel vállalkozott rá, hogy megmutatja, merre
 van az. Mentek, mentek és egyszerre egy nagy udvarra értek,
 ahol egy nyitott csarnokban sárgára és barnára festett üveg-
 házikók voltak.

— Hallja, — szólt a nemzetes ur, — hiszen ezek vil-
 lamos kocsik!

— Dehogy. — nyugtatta meg a róka, — csak egy név

elválni egymástól többé.
 Kizalatt a három törpe sárga szakállal simogatta, már
 lent várakoztak a tüzesek aján, ahol nagyon elkecskenyedet
 a folyó medre. Kajánul várak a kishajók utasai és lefogad-
 tak, hogy melyik hajócska hoz nekik több tételt, öresemert,
 vagy elpusztult bogarat az aranyhalak számára. Mekkora!
 barmutak hát, amikor előtér a hajócskát, egyiken csupa

Harmadnap egy katica vette észre piros barátnéját a
 szomszéd hajón, majd este a tücsök szójára kontrázott rá
 egy egész tücsök-zeneke a hajók fedelzetéről. És így tovább
 a pókok libegő hídján lassan egymásra találtak mind a bo-
 gár testvérek. És minhelyt egymásra találtak, nem is akartak

A hajócskák szépen siklottak lefelé a víz sima tükre-
 amikor egy pók egyszerre csak észre vette am, hogy a szom-
 széd hajó árbócán is himbálózik egy pók. Nosza hamar szó-
 ni-fonni kezdett és a kedvező széllet is kihasználva, egy két-
 tőre átereszkedett a másik hajóra. Volt nagy öröm és bará-
 kolás a két pók között, akik csakhamar észrevehették, hogy
 mindegyik hajón akad egy-egy pók testvér. Nemokára azu-
 tán minden hajót finom hid lánccal össze, ami egyre erőse-
 dött, vastagodott, mert a pókok szüntelen látogattak egymást.
 Egy napon meg a kőrisedőzár vette észre, hogy a másik
 hajón is laknak kőrisedők és szép óvatosan rálépve a pókok
 hídjára, szerencsésen áljutott rajta a másik hajóra. Persze
 hogy megőrült egymásnak a két kőrisedőzár és hirtől-hirtől

és elkezdtek rajta otthonosan berendezkedni. Persze, kiki
 magának, mert egyik a másikra rá se nézett és ha mégis
 összetaláltak, olyat szurtak vagy martak egymáson, ami-
 lyet csak bírtak.

fürge és vidám pók himbálózott, a másikon a hős cincérek
 tornáztak, a harmadikon csupa tücsök csiripelt, mint egy
 jazz band egy herceg jektján. Eggyen százlábuak sétálgat-
 tak és a katicák hajóján meg piros koszoru támadt a korlátou
 csücsülő pettyes bogaraktól.

Mikor aztán a törpék kihuzták a kis hajókat, a bogarak
 mint egy vezényszóra, mint Zrinyi Miklós Szigetvárból, ki-
 rohantak a hajóból, felfutottak a törpék ujjain nyakukba, há-
 tukra és úgy össze-vissza marták őket, hogy soha többet nem
 támadt kedvük Noe bárkákat csinálni és ezután az aranyha-
 lalnak csak gilisztát adtak enni, amittől ezek nagyon lesová-
 nyodtak és elvesztették minden arany pénzüket a hátukról.

A 12. számban közölt rejtvények helyes megfejtése:
 Párna, hatalom.

A helyes megfejtők közül a jutalmat, egy előrajzolt
 Habos torta kendőt Samuel Leopold sentai üzletéből Blum
 Vera (Belišće) kapta.

Helyesen fejtették meg a rejtvényeket még: Nagy Béla,
 Bartók Bözsi, Sorbán László, Weimann Gyuri, Antalik
 Irénke, Révész Gyurka, Róna Terike, Maus Dundi, Székely
 Imre, Grób Vera, Klein Edit, Kása Jenő, Fárász Pubika és
 Hansika, Klenancz Gyuszi, Keller Miklós, Czoczek Kornél,
 Deutsch Magdus, Grósz Bözsi, Szalay Jucika, Prágai Lola,
 Úrmös Mancika, Szatmári Ilonka, Szigeti Évi és András,
 Legifjabb Lakatos József, Licht Jóska, Stock Dina, Bartók
 Bözsi, Nagy Béla.

ÜZENETEK:

Szalay Jucika, Úrmös Mancika, és Szatmári Ilonka, a
 karácsonyi üdvözlőket köszönöm. Kedves volt tőletek,
 hogy külön is gondoltatok reám.

Mármé Zsófia. Szeretném ha a latin betűket is meg-

szerepet játszott ez az aljas láték és szinte magánki-
vül: Itt Telegdy gróf. De hirtelen elrejtette magát.
Tihamér egy pillanatra habozott. Azt akarta mon-
dani: Itt Telegdy gróf. De hirtelen elrejtette magát.
hangon
— Hát, ki beszél? — kérdezte ideges, riadt
Mici azonnal jelentkezett a központ hívságra.
Es már mutatta is Tihamérnak az utat.
uccára, bemeht a kávéháza innen az udvarról is!
A kávéházból tessék felhívni! Nem is kell kimen-
ni! — Igen, még a Takácsné nevében is a könyvben.
— Hogyan van telefonja?
Tihamér összecsapta a kezét:
nem tudja mi? Telefonáljon fel hozzá.
Biztosan telekint, nem lehet hozzá becsüngen-
ni. — Azt nem lehet... semmi szin alatt sem lehet!
Regős kisasszonnyal!
— Uram, szászker koronát adok... az élet-
csengett:
Tihamér összerette a kezét, a hangja rikácsolóan
szelőd és penez is van.
szokat urak járka. Egy divatruhában förtív-
— Kérem az a hölgy igen szolid, ahhoz nem
üldött:
A házimester arca megint nagyon zord kifejezést
— Es izé... egyedül van most az a hölgy?
kácsnétól, aki vidékre költözött.
rendezésel vásárolta meg egy bizonyos özevgy Ta-
— Föbörtete van. Kétszobás lakása. Teljes be-
— Es mondja kérem, kinek lakik?
kérdezte:
Tihamérnak rekedt lett a hangja, mikor meg-
— Hogyne tudám. Regős Mária kisasszony.
tudja kicsoda az a hölgy?
jött haza magányosan. Autóval hozták ideig. Nem
— Az előbb, körülbelül egy óra. Egy fiatal hölgy
a nagyszobát?
most már egészen nyájasan kérdezte: Mit parancsol
Érte a vezetésre megengyhűt a szigorú arc
ágyából.
ne, itt van ötvépezer korona, amiert kizavartam az
— Házilügylet ur — mondotta Tihamér — néz-
— kérdezte.
nézte végig az idegen embert: Orvosnak tetszik lenni?

Lohentia kisasszony

Ferró Pál

mint izgatott ujjai pergették. Azután megalálta a ke-
reset nevet: Telegdy József gróf. Alpár-ucca 21., J.
49—60. Még egy percig habozott. A szíve majdnem
kiszakadt olyan félelmetesen zakatolt. Azután fel-
emelte a kagylót és bement a szobába.
— Kérem nagysád József 49—60.

Idegbenítő csend. Csak most eszmélt arra, milyen
örültséget követett el. Mit fog mondani? Mindegy. Meg
kell tudnia, hogy Mici nincs-e a grófnál? Mert most
már legyőzhetetlenül kínzó rögeszme gyötörte: Mici
abban a pillanatban mikor elváltak megint kijött az
uccára, autóra ült, a grófhhoz ment. Ugyanakkor, mikor
ez eszébe jutott már érezte, hogy ez a feltevés örült-
ség és logikátlan, de mindegy, fel kellett hívnia a
gróft.

A központ beszólt a telefonba: Nem jelentkezik?

— Nem kérem. Kérek erősebb csengetést!

Tihamér homlokát kiverte a verejték. Persze,
nem jöhet a telefonhoz. Ölekeznek...

A telefon egyet reccsent és egy barátságatlan, dü-
hös baritonhang dörgött bele: Mi az? Ki beszél?

— Telegdy József gróf urat keresem... ő beszél?

— Nem, itt a komornyikja. A gróf ur még nem
jött haza Ki kereste?

— Itt... izé... a kaszinó...

Es lecsapta a kagylót. Megsemmisülten, magán-
kivül roskadt vissza az ágyára. A gróf nincs otthon?
Akkor hát biztosan Micinél van. Természetesen, hogy
is gondolhatta, hogy Mici megy vissza a ligetbe. A
gróf titokban követte őket.

De hiszen a gróf mellett egy nő is volt. Ej, mit
jelent az? Ha a barátnője lett volna, úgy most már
otthon lenne véle a gróf ur. De ismerjük már az ilyen
kis disznókat, akik csak elefántul szolgálnak. Hogy
ne legyen feltűnő a dolog. A cél azonban Mici volt!
Es most nála van!

Elviselhetetlenül szenvedett. Erőt vett rajta hipo-
chondriája, morfluminjekciót szeretett volna kapni,
borzasztóan rosszul volt. De hirtelen homlokához csa-
pott!

— Micsoda állat vagyok! — kiáltotta. Hiszen tu-
dom, hogy hol lakik Mici és meg sem néztem a lakók
névsorában a nevét, nem érdeklődtem a házimesternél!

Es máris felkapta a kalapját és rohant ki a házból.
Néhány perc múlva már ott állt a Teréz-köruti ház ka-
puja előtt és becsengetett. A házimester mogorván

vagy a Titok, ösmesék elre kelt lelke, vérenek lobo-
es felretek, hogy ne nagy! épustulni! Ma éjszaka Te-
Te vagy a bávány, melynek lába elé vetem magam
Ma nagy csodálkozom Reád, mint életem királyudjára.
Soha nem hozhatok elé ennel többet és teljesebbet
den, ami benne szep és ember! érek, most a led.
életemnek minden faldalmas vágyát és szépségét. Min-
a talákozásra... Nézd, eléd teregetem gyötrelmes
nap láttalak először, de egész életemben vártam erre
a világra, hogy felordítottam rémületemben. Csak tel-
csókaid után, olyan úres és halott lett körülöttem
— Mikor magamra maradtam a te szavaid, a te
szavak körülödeljék és meborzongott tölük edesen.
A nő lehunyt a szemét, hogy az izzó
és semmi nem érdekel, csak Te!
Nem érzed, nem látod, hogy meg vagyok örülve, senki
helyeket! Hát mit bánom én a házat, az egész világot.
— Az Eg szerelemre, ne mondj most ilyen köz-
totta felbe:
Tihamér titimelien, titakozó mozdulattal szaki-
egész ház előtt!
Borzasztó mekkondolatlanság, amit tett. Hirbe hoz az
— Tulajdonképpen harazudnom kellene magára.
nosoly:
Pillanatnyi szímet, azután szemrehányó, kedves
legyen szep, pulha, színes!
szabadára bocsájtom érzéseimet és hangulataimat, az
szem, ahol magamra vagyok kondolatlansággal és ahol
minden másról. A lakás, ahol a legsajátabb éneket vi-
csunya, kopott környezetben élni. Inkább lemondtam
lakást. Kámet az utolsó karasom is. De nem tudok
— A szülemről törkölt pénzen vásároltam ezt a
részt.
képedt pillantásán, amely végigkuszlik a szoba minden
kelő asszony. Cigaretta kinal Mosolyog Tihamér el-
sal Mici ott is az egyikben. Tökéletes nagyvilág, elő-
fizem. Két kenyelmes karoszek áll szemben egymás-
massamodok. Ezért a lakásért rengeteg összeget kellett
Ez egy előkelő kurtizán lakása. Oh, így nem laknak
párna. A szobában különös, langyos, bódító illat...
keret. Felülden sok rajta a pulha, festett selyem-

Ferró Pál

Lohentia kisasszony

szása... a szeretőm, a testemből lett nő!...

— Lázad van, örültség, amiket beszélsz!

Tihamér maga elé révedt, mint egy álomlátó:

— Örültség minden, ami nem száraz, szürke egy-
formaság. Örültség az agy kigyulladás, a síkoltó öröm,
ez a szoba, a csókod, a művészetem. A józanok most
alszanak itt körülöttünk ágyaikban bután lomhán és
holnap felveszik a rojtossá hordott ruhát, elindulnak
álmok nélkül, gondterhelten és gyomorbalos rossz-
kedvvel klispénzü munkára. Az asszonyok lyukas és
piszkos szatyort akasztanak karjaikra, a gyermekek
utálkozva iskolákba mennek, mindenki kedve és ösz-
töne ellenére kényszeredik bele a szörnyű gép küllői
közé, az örök, keserves, örömtelen halálforgásba. Én
gyűlölöm és megvetem az életet, mely egy arasznyi
nyomor és vergődés között eltelt fiatalság után az
izenkint halódó öregséget és az örök slrt hozza. Meg-
vetem az embereket, akik ezt a buta és kegyetlen éle-
tet annyira becsülik, hogy nagyképu tiltó parancsokat
állítanak fel, minden tettükben korlátozzák magukat,
egyre az egymás vélelményétől remegnek és még attól
a kevés örömtől is megfosztják magukat, melyet a test
és szellem igényelnek kielégítése legalább pillanatnyilag
okoz. Ilyen lennél Te is? Nézd, itt állunk ketten az éj-
szakában, két egymásra talált nagyszerű ember és
most elküldenél? Nem érzed a ránk szakadt perc ré-
szeg szépségét?

Arca kipirult, szinte átszellemült s a szavak mint
egy tüzes vulkánból törtek elő lelkéből, egyre bujáb-
ban, egymást halszolva, nagyszerű tűzijátékká szopor-
kázva. Mici boldogan nézte ezt a feléje ömlő forró lá-
vát és hagyta, hadd tornyosodjanak, csapkodjanak mi-
nél pompázóbb tűzvirágokká. De mikor a férfi feléje
nyult, hogy magához vonja, szeliden elhárította öle-
lését.

— Nem, barátom, amit most mondtál, azt nem a
férfi, hanem a művész mondotta, az író, aki csoda-
szép szavakba formálta gondolatait. A férfi nem tud
ilyen világosan gondolkodni, érzéseket boncolgatni a
szerelem pillanatában. Büszke vagyok és hízleleg hiu-
ságomnak, hogy ihletbe hoztalak, de ne alázz meg